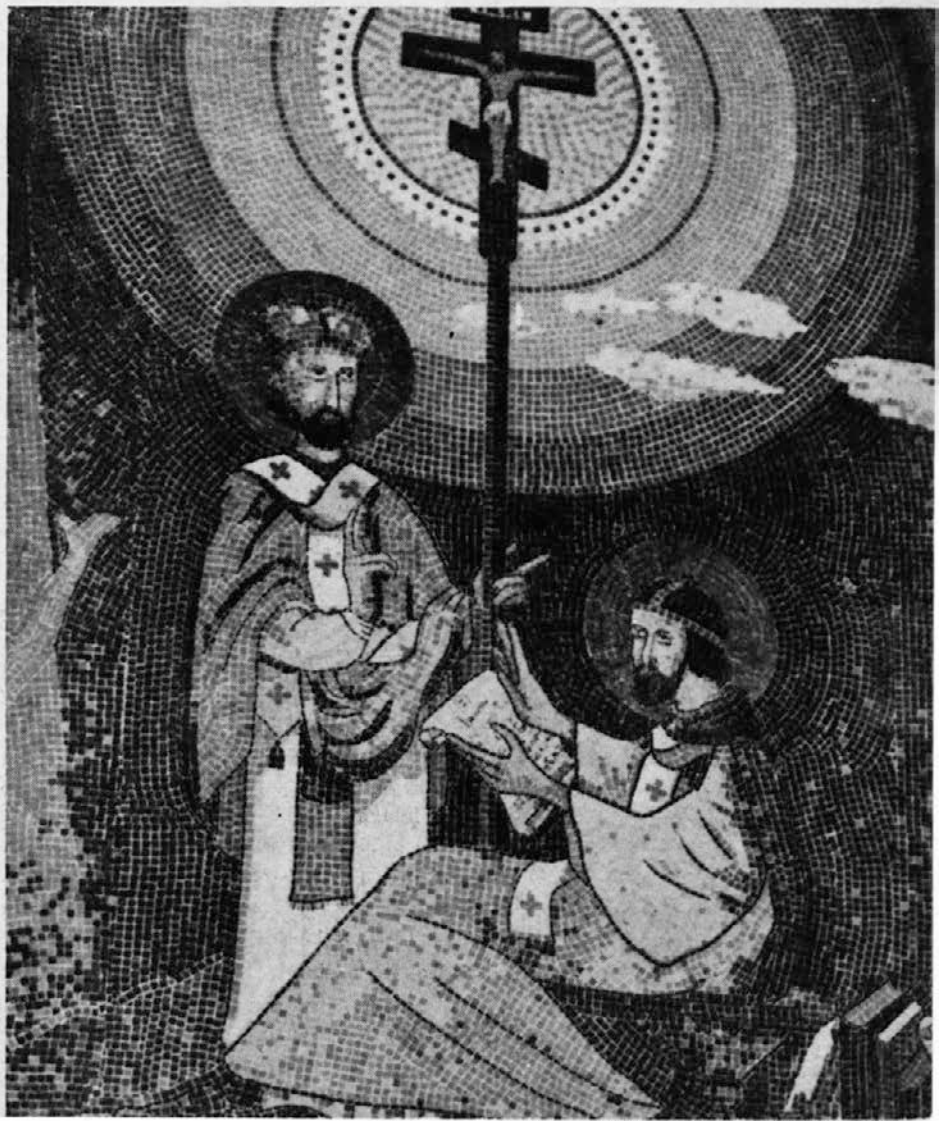

1969 MAJNIK ŠTEVILKA 5 LETO XVIII

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission
by post as a periodical.

M I S L I

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

NOVA KNJIGA O

DR. JANEZU EVANG. KREKU

Izšla je že lani v Argentini, pa smo jo šele nedavno dobili. Spisal jo je "krekolog" Vinko Brumen. Šteje 450 strani in zelo prijetno pripoveduje o Krekovem življenju in delu.

V uvodu pravi pisatelj:

"Napisati sem hotel o Kreku predvsem to, zaradi česar je naš spomin in tudi to knjigo zaslužil: to je zlasti njegovo delo in pa vrline, zaradi katerih je mogel delo opraviti. Nočem zanikati, da je bil človek, nočem tajiti njegovih človeških napak in pogrškov.

"S posebno ljubeznijo sem skušal odkriti duševno podobo Krekovo in skrivnosti njegovih uspehov; temu sem posvetil zadnji del knjige. Kolikor bolj sem se navduševal za Kreka, toliko bolj sem se mu tudi osebno skušal približati . . . Krekov čas je bil gotovo eno odločilnih obdobij naše zgodovine in Krek je bil gotovo ena izmed osrednjih osebnosti tistega časa."

Knjiga stane vezana \$ 4, nevezana \$ 3.

NAROČAJTE PRI MISLIH!

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleška knjiga o Baragu — \$ 1.

REZINKA, povest iz Menišije — \$ 1.

ČLOVEK V STISKI, spisal psiholog Anton Trstenjak — \$ 1.

PREKLETA KRI — povest, spisal Karl Maurer — \$ 1.

MALO SVETO PISMO — vezano \$ 1-50.

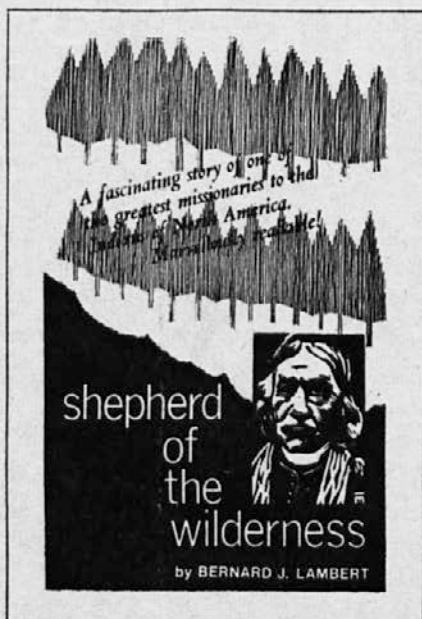
HERTA, povest baletke, spisal Janko Mlakar — \$ 1-25.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — \$ 3.

DESETI BRAT, povest, spisal Josip Jurčič — \$ 1.

KRALJICA DVEH SVETOV, pisal J. Kokalj, misijonar v Afriki — \$ 2.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — \$ 1.50.

BESEDA MLADIH NA DAN MIRU

To poslanico je slovenska mladina brala po slovenskih cerkvah v domovini na novega leta dan, ki je bil posvečen svetovnemu miru. Ta poslanica priča, da smemo z upi gledati na slovensko mladino. — Ur.

Dragi bratje in sestre!

Cerkev želi, da danes prvi spregovorimo mi mladi. Čutimo, da odrasli večkrat gledate na nas z nezaupanjem. Razumemo in prosimo, da nas skušajte razumeti. Z vso odgovornostjo se zavedamo, da je nevarno ogrožen svetovni mir, zavedamo se, da bomo mi jutri sestavljali novo družbo in jo bomo rešili ali pa z njo vred propadli. Brez miru nam niso zagotovljene najvažnejše dobrine: svoboda, delo, napredek in blaginja. Le v miru moremo doseči, kar pričakujete od našega življenja. Zato hočemo delati za mir in vas pozivamo danes k miroljubnosti.

Pred štirimi leti je "koncil miru", poln iskrene zaupanja, tudi na nas naslovil posebno "poslanico mladim". Govori o temeljih miru in napredka. Danes slovesno in javno nanjo odgovarjamo: Hočemo, da nam mladim res sveti luč voditelja k življenju, večno mladega Kristusa. Hočemo, da družba spoštuje dostojanstvo, svobodo in pravice človeške osebnosti. Nočemo poslušati zapeljivih naukov o sebični samovolji in uživanju, ki oznanjujejo obup in nič in so znak utrujenosti in starosti. Bog naj nam pomaga, da se borimo zoper vsako obliko sebičnosti, da brzdamo nagone nasilja in sovraštva, ki povzročajo vojno in bedo! Vedno

bi bili radi plemeniti, spoštljivi, čisti in odkriti. Cerkev, ki se pogumno obnavlja, naj nam predstavlja pravo mladost sveta. Ima namreč vse, kar daje naši mladosti moč in čar: sposobnost, da se z nami veseli vedno novega, da z nami sega za vedno novimi zmagami, daje spodbudo in moč za žrtve brez pridržka.

Preden z vami opravimo mirovno daritev po Njem, ki je rekel: "Blagor miroljubnim", vas iskreno prosimo: zadušite pravočasno v sebi skrite ali pritažene plamenčke sovraštva in maščevalnosti, podtaknjene morda v boleči polpreteklosti, da se ne razgore v požar velikih sporov.

Po spravi daritvi svete maše naj pride sprava v naše družine, med sosede in naše vasi. Potem bo po nas prišla sprava tudi med narode, rase in celine. To danes mi mladi goreče prosimo Kristusa, ki nas je spravil z nebeškim Očetom.

Dandanes se med ljudmi zmeraj bolj utrjuje prepričanje, da je treba morebitne spore med narodi reševati z dogovori, ne z orožjem.

To prepričanje sicer res največkrat izhaja iz strahovite razdiralne sile današnjega vojnega orožja in iz strahu pred groznim razdejanjem.

Vendar pa zaradi tega ne smemo nič manj upati, da bodo narodi v medsebojnih odnosih zmeraj bolj spoznavali vezi človeške narave in se po njih družili; bolje bodo spoznali, da ima predvsem ljubezen moč, ki vodi do odkritosrčnega sodelovanja. (Janez XXIII, MIR NA ZEMLJI.)

O NAŠIH STIKIH S SEDANJO SLOVENIJO

“Katoliški glas” v Gorici

K. Glas je v februarju objavil dvoje mnenj, kako naj se zamejski Slovenci vedejo do matične domovine onstran meje. Oba sta zanimiva. Obama gre sicer le za odnose zamejskih Slovencev do današnje Slovenije, toda prav podobna mnenja se krešejo tudi v izseljenstvu po svetu. Zato se nam zdi vredno teh dvoje mnenj ponatisniti — v premislek in razsodbo tudi nam v Avstraliji. — Ur.

PRVO MNENJE: NAŠI POMISLEKI

VSA POVOJNA LETA so slovensko politično življenje na Goriškem in Tržaškem karakterizirali jasni pogledi na vlogo zamejstva tako v razmerju do večinskega naroda kakor do matične države same. Jasno je, da je že sama komunistična totalitarna ureditev v matični domovini v bistvu onemogočala vsak stik z uradno oblastjo v Sloveniji. Razvoj sam je sicer pripomogel do odjuge na kulturnem področju, ko so se začele izmenjave med osrednjo Slovenijo in zamejstvom tudi na terenu s krščanskim svetovnim nazorom.

Ta proces se še dandanes z uspehom nadaljuje. Pri tem pa mi nimamo ničesar izgubiti, saj lahko samo spoznamo, kako nas na kulturnem področju marsikdaj vežejo isti ideali s tokovi v Sloveniji, ki so v bistvu daleč od uradnega marksizma, ki pomeni v največ primerih le neko nujno formalno etiketo.

Težave pa nastanejo takrat, ko se navezujejo stiki z uradno režimsko oblastjo. Res je, da se danes zlasti v republiki Sloveniji kažejo neki novi znaki narodnega prebujenja, morda tudi kot vedno večji odpor beograjskemu centralizmu. Vladajoči krogi pa so še vedno kljub temu zasidrani v strogem marksizmu, ki jim je osnovno vodilo v vsaki politični akciji. Zato je treba v odnosih velike opreznosti in previdnosti, tudi — in pri nas še zlasti — ko gre za narodnostna vprašanja in vlogo narodne manjšine.

Vemo, da je uradna Jugoslavija danes še vedno nagnjena k vrednotenju svojih manjšin za mejo le, v kolikor so to dejavniki neke utilitaristične postavke v procesu zblíževanja med državama (Italijo in Jugoslavijo), pri čemer igrajo vodilno vlogo zlasti ekonomski interesi. Zato niti slovenska vlada v Ljubljani sama ne more veliko napraviti — pri najboljši potencialni dobri volji — za rešitev še nerešenih vprašanj slovenske manjšine v Italiji.

Poleg tega vidimo še danes, da se titovski režim poslužuje slovenske manjšine v bistvu samo v lastno korist in zato podpira le levičarski del zlasti na političnem področju, pa tudi kulturnem. Mimo tega ne smemo pozabiti, da uradna Jugoslavija — tako vlada v Beogradu kot ona v Ljubljani — še nista rehabilitirali množičnih žrtev komunistične revolucije, prikazane kot osvobodilne borbe slovenskega naroda.

Za to nosi še vso težko moralno odgovornost pred vsem slovenskim ljudstvom. Ko bo to naredila, bo dialog lažji in brez dvoma uspešnejši! Zaradi tega ne morejo še slovenske demokratične politične organizacije, zlasti na Goriškem, ki jih je prav komunistična policija v letih terorja oropala najboljših voditeljev, koristno začeti razgovora v duhu odkrite sprave in pomirjenja.

Treba je torej najprej zadostiti pravici, nato se šele usesti kot enakovreden partner za konferenčno mizo in iskati možnosti za medsebojno razumevanje. Nismo proti iskanju kakega dialoga, toda le-ta naj bo osnovan na temelju pravičnosti in morale in v skupnem jeziku zaupanja, ki ga v danih pogojih še ne vidimo na obzorju slovenskega političnega življenja v matični domovini.

A.B.

DRUGO: “SOPOTNIŠTVO” ALI NE?

SO NEKATERI, KI SO SE SPOTAKNILI in se še spotikujejo nad obiskom zastopstva Slovenske skupnosti pri slovenski vladi v Ljubljani ter zato očitajo tako Slovenski skupnosti kot Slovenskemu ljudskemu gibanju “sopotništvo”. Kaj je vendar bolj naravnega, kot da zastopstvo narodne manjšine stori vse, kar naši narodni skupnosti v Italiji koristi ter med drugim poleg italijanske vlade in javnosti obvešča o naših narodnih potrebah tudi slovensko vlado in slovensko javnost?

Nihče se ni nikomur klanjal, ne ena ne druga stran nista zaradi obiska zatajili svojih načel in prepričanja. Obisk našega zastopstva pri slovenski vladi (ne partiji!) je bil pozitiven. Tam zdaj bolj poznajo naš položaj, bolj vedo, kaj je Slovenska skupnost in kakšen je njen program. Slovenska skupnost pa je pripomogla k vlogi mostu, katero igra naša narodna manjšina med Italijo in Jugoslavijo v okviru dobrega sosedstva in mirnega sožitja.

Tudi Slovensko ljudsko gibanje naj se prav

nič ne meni za očitke o "sopotništvu", saj gotovo ni prespalo koncila. Slovenski katoličani, ki se v njem zbirajo, korakajo s časom ter vidijo v dialogu uspešno pot za brušenje ostrin, za gašenje sovraštva, za uveljavljanje krščanske ljubezni in znosno sožitje z drugače mislečimi brati na tistih področjih, kjer je to možno.

Danes je čas odstranjevanja ne pa postavljanja plotov. To ni odstopanje od načel, kakor ni odstopil od svojih načel Sv. sedež, ki je sklenil znani

sporazum z jugoslovansko vlado in kakor tega ni naredil predsednik kardinalskega kolegija kardinal Tisserant, ki je bil na obisku v Jugoslaviji prijazno in vljudno sprejet.

Dialog, ki ga je porodil koncil, si kljub velikim težavam utira pot in bo igral svojo vlogo, pa naj bo to nekaterim ljudem prav ali ne. Odprtost za dialog velja kajpak tudi za tiste, ki bodo menili, da so jim bile te odkrite in iskrene besede namenjene.

Sincerus

ŽIVO MRAVLJIŠČE SLOVENIJA V KEW

Hedviga Stankovič

Kako ste pridne mravlje bile,
da ste vse to izgradile . . .

ZADNJI MARČNI DNEVI SO TEKLI h kraju, popoldne se je nagibalo proti večernim uram. Melbournske ulice žive, polne prometa, vse hiti nekam, vozila trobijo, zvonijo, vse teče, valovi kot živa reka. S pomočjo mestnega črteža sva z možem našla pot v Kew, kjer sva želela napraviti kratek obisk. Uspela sva in videla vse, le slovensko pokopališče je ostalo za drug obisk.

Dospela vsa pred cerkev in ustavila avto. Cerkev sva takoj spoznala, saj nama je bila iz MISLI že stara znanka. Na oko je majhna od zunaj, pa domača in ljubka, kar verjamem, da je vsakomur všeč. Hodila sva okoli velike zgradbe ob cerkvi, kakor okoli kakega "Predjamskega gradu". Konkavno sva našla vhod na veliko dvorišče, kjer stoji lepa lurška votlina. Ustavila sva se pred njo in jo občudovala. Lepa je, lepa, pred njo doživiš hipe, da za nekaj časa pozabiš na vse okoli sebe.

Zaslišala sem ropotanje posode in zaslutila, da je kuhinja blizu. Obrnila sem se v tisto smer. Naproti mi je prišel pes-varuh in tudi mačko sem srečala. Čisto domače ozračje!

V prostorni svetli kuhinji sva se hitro seznanila s šefinjo s. Emo in brhkim dekletom Marto, ki je brž odhitela iskat p. Bazilija. Pater, mlad, poln elana, volje in ambicije, sovrašnik polža, nas je domačinsko sprejel. Poklepetali smo, kot da se poznamo že leta in leta. Časa je manjkalo nama in njemu, moral je kmalu na pot v Geelong, v naglici nas je seznanil tudi z nekaterimi v Baragov-

vem domu, ki so čakali na večerjo. Kuhalo se je za 40 ljudi, prijetno je dišalo iz kuhinje. Mislila sem si, da bi tudi sydneyški fantje bili veseli takega doma, in ugibala, koliko so melbournski v resnici hvaležni . . .

Pod patrovim vodstvom smo si znova ogledali cerkev, potem Slomškov dom. Cerkev s svojimi lustrami v planinskem slogu človeku pokliče v spomin naše planine doma z vrhovi znanih imen. Kdaj bo Slovenci v Sydneyu organizirali veliko romanje v to cerkev, posvečeno sv. bratoma Cirilu in Metodu?

Po izstopu iz cerkve sem se zagledala v prazne line, ki so čakale svojih zvonov. Spomnila sem se na čase daleč nazaj, ko nas je učiteljica Ribičičeva, mati, sedanjega Titovega ministra, na Raketu tako lepo učila peti tisto:

Večerni zvon z visokih lin,
le vzbujaj mi na dom spomin . . .

Toda ni časa za melanholično občutje, patru se mudi. Pokazal nama je še dvorano pod cerkvijo in čudila sem se mu, kako je s to stavbo zadel dve muhi na en udarec. Da, tudi dvorana je lepa. Ko sem končno še enkrat vrgla pogled na vse skupaj: cerkev, vrt, Baragov dom, lurška votlina, sem si s prepričanjem rekla: POLŽA PA RES TUKAJ NI!

Skočili smo še v Slomškov dom, malo bolj oddaljen. Pozdravili in spoznali smo se s slovenskimi sestrami. Ogledali smo si lepo urejeno kapelico, kraljestvo palčkov otroškega vrta in igre drobiža, ki ga je kar mrgolelo na vrtu.

Ker gotovo tudi čč. sestre in p. Bazilij berejo MISLI, naj se kar tu zahvalim za lep sprejem in vso ljubeznivost. Vsem najine iskrene čestitke na takih uspehih! Pa še pozdrave sester naj tu izročim: patroma v Sydneyu, posebej pa gospema Miri Lajovčevi in Ivanki Kariževi, pa še drugim znancem in znankam v Sydneyu.

"ŠTOKARICA" V SELCIH — MATI JANEZA EVANG. KREKA

(Iz knjige o dr. Kreku)

OB PREGLEDOVANJU ŽIVLJENJA vsakega velikega moža ali žene pride na vrsto vprašanje: kakšno mater je imel, kakšno mater je imela? In skoraj vedno je odgovor, da je bila mati odlična žena in je slavnemu sinu, slavni hčeri, veliko dala. To velja tudi o materi velikega Slovenca, voditelja svojega naroda, dr. Janeza Evangelista Kreka.

Krekova mati je bila z dekliskim imenom Marija Štupica, doma v Sodražici blizu Ribnice, hči srednje velikega kmeta. Z 21. letom se je poročila z Valentinom Krekom, ki je bil učitelj pri Sv. Gregorju nad Sodražico. Pozneje sta se preselila v Komeno pri Kamniku, kjer je Valentin kmalu umrl. Vdova Marija je imela komaj 31 let. Ostala je s 5 otroki, od katerih je bil Janez, poznejši veliki dr. Janez Krek, najstarejši, imel je 9 let. Šestega otroka je mlada vdova nosila pod srcem.

Po očetovem pogrebu se je družina preselila v Selce nad Škofjo Loko. Nastanila se je v po očetu podedovani hiši "pri Štoku." Vdova je imela neznatno pokojnino po možu učitelju, zraven si je pa omislila majhno trgovino z mešanim blagom in trafiko. Tako je bila sirotna družina za silo preskrbljena. Mati je poleg skrbi za otroke odprla srce vsem potrebnim in revnim v dolini od Škofje Loke do Železnikov. K njej so se zatekali vsi, ki niso imeli ničesar za v usta in ne prostorčka, kamor bi glavo položili. Posebni prijatelji so ji bili berači.

Selčani so se radi zbirali pri Štokarjevih na pomenek, zlasti še pozneje, ko je prihajal na počitnice študent Janez. K njegovi materi so hodili po nasvete v bolezni in nezgodah. Poznala je in imela v zalogi mnogo rož za čaje in jih rada dajala prosilcem. Ženske s hribov v okolici, ki so imele kaj opraviti v Selcih, so pogosto prenočevale pri Štokarjevih in dobile še okrepčilo. Dostikrat jih je spalo tam kar po deset kako noč. Ob nedeljah je mnogo ljudi čakalo pe maši pri Štokarjevih na krščanski nauk popoldne. Ob takih prilikah se je mnogo pelo in sin Janez je zelo rad poslušal stare cerkvene ali narodne pesmi, ki so živele med tem ljudstvom.

Tako je Krekova mati izvrševala vsa dela usmiljenja, niti "pokopavanje mrličev" ji ni ušlo. Knjiga o njej pravi: "Na nekem hlevu je umrl berač, prijateljček alkohola. Kje bo ležal na mrtvaškem odru? Vsakdo se ga je branil, vzela ga je pa

Krekova mati, čeprav so potem teden dni za njim pobirali uši".

Pri vsem tem delu in skrbi za otroke Krekova mati ni zanemarjala nadaljnje izobrazbe. Veliko je brala in si vse zapomnila. Zato je znala pripovedovati povestice otrokom in odraslim, ki so se zbirali v njeni hiši. Prav tako je poznala brez številne ugank in z njimi zabavala poslušalce ter jim bistrila um. Brala je povesti domačih in tujih pisateljev: Jurčica, Stritarja, Sinkiewiczza, poznala je tudi Prešerna. Nekoč se je v Loki seznanila s Prešernovo sestro in je bila na to zelo ponosna. Zopet pravi knjiga o njej: "Štokarjeva mati je bila najlepši zgled in dokaz, da pot do prave izobrazbe ne vodi le skozi vrsto šol, ampak se lahko vsaka, tudi najpreprostejša duša temeljito izobrazí, če ima le nekaj prirodne bistrine in dobre volje." — Oboje ga je imela Krekova mati v odlični meri.

Ta velika žena je morala tudi veliko trpeti. Svojo bol in solze je znala dobro skriti. Vse življenje je ostala vesela in živahna Ribničanka. Tako so ljudje poznali. Tudi ribniško narečje je ohranila do smrti, otroci so pa govorili jezik selške doline. Tudi prirojena ribniška hudomušnost je nikoli ni zapustila. Z njo je znala krepko zafkniti tega ali onega, ki je hote ali nehote kakšno predebelo zinil. Včasih je pa samo s pogledom ugnala vsakogar, ki se ji je zdel potreben ukora. Baj je znala tako pogledati, da je človeka z očimi kar prebodla.

Končno: vso to čudovito več kot žensko moč je imela zakoreninjeno v globoki in neomajni veri. Molitev je bila njena stalna spremljevalka, saj je na primer ob vsakem bitju ure zmolila Zdravomarijo. Ko je to zapisano, pač ni treba zatrjevati,

V VIHARJU BARKA

I. Burnik

*Na vasi vdano čaka samoturka,
jaz nisem spolnil danih ji priseg.
V viharju plove moja revna barka,
morjé se pení, biča boža kraški breg.*

*Oči se njene mi prelivajo z opali,
ne vem, kako ji poje hripav glas . . .
Poslednje solze še bleščijo na obali,
poljubljám kito njenih belih las.*

*Na vasi vdano čaka samotarka,
vse grčave so trudne ji dlani
Tako bi čakala še tristo let in dni,
da le nekoč priplove z mano barka.*

da je vse božje in cerkvene zapovedi kar najbolj vestno izpolnjevala. Pri tem pa ni bila nič slabša gospodinja, posebno še kuharica. Morala je pri svoji revščini kajpada silno varčevati, vendar je znala kuhati kot malokatera, posebno je bila ponosna na svoje drobnjakove štruklje. Sin dr. Janez je rad zatrdil, da nikjer na svetu ne najde tako dobrih štrukljev, kot jih je znala napraviti mati. Njeno geslo je bilo: "Kuhati se mora z glavo!"

Umrila je Krekova mati leta 1903, ko ji je bilo skoraj točno 60 let. Zadela jo je kap, kakor pozneje sina Janeza in še koga v družini. Velika žalost je zavladovala v bližnji in daljni okolici. Ko se je tiste dni spet oglasila v Štoku neka beračica, Kipi Nežika po domače, in je zagledala Krekovo mater na mrtvaškem odru, se je zgrudila v nezavest.

V taki šoli svoje matere se je vzgajal veliki dr. Janez Evangelist Krek. Tudi on je vse življenje samo razdal. Kar koli je kdaj imel, je dal drugim, tudi samega sebe. Čeprav je tudi on mrtev že blizu 52 let, ni nikoli prepozno brati njegov življenjepis.

Na sprednjem ovitku pričujoče številke MISLI naznanjamo in priporočamo novo knjigo o njem.

O ZASLUŽKU V NEMČIJI

Enega ali drugega bo zanimalo naslednje iz znanega lista NAŠA LUČ, glasila slovenskih izseljencev v zahodni Evropi:

B. A., slovensko dekle, zaposleno v nekem zavodu, nam piše: Zaslužim zelo malo. Lani je znašal moj mesečni bruto zaslužek 527. — DM, izplačano pa sem dobila le 200. — DM. Letos mi bodo dali 50. — DM več. Najbolj me pa moti, da delovni čas ni točno določen. Delati moram tudi po 16 ur. Prosto imam le vsako drugo nedeljo.

O d g o v o r :

Za nemške razmere je zaslužek res skromen. Vendar pa ne smemo pozabiti, da vključ vsemu zaslužite okoli 60.000 dinarjev poleg hrane in stanovanja. Obvezne dajatve, ki Vam jih gospodar odvaja, znašajo v Vašem primeru okoli 125. — DM (50 za dohodninski in 5 DM za cerkveni davek, 70 DM pa za socialno zavarovanje) vam odračuna za hrano in stanovanje. — Glede delovnega časa nemški zakoni določajo sledeče: če tarifne pogodbe ne določajo drugače, znaša delovni teden 48 ur. To velja tudi za gospodinjske in sorodne obrate. En dan v tednu mora biti prost, pa ni nujno, da je to vedno nedelja.

Misli, May, 1969

KDO JIM BO POVEDAL?

VLADIMIR STRAŠEK se je pred več leti zadnjič oglašil domačim iz Hobarta v Tasmaniji. Nato je umolknil. Brat Franci, bogoslovec v Ljubljani, ga nujno prosi, naj se spet oglašuje. Naslov: Franci Strašek, Dolničarjeva 4, Ljubljana.

ANTON ROGAČ iz Bogojine v Prekmurju se že nekaj let ni oglašil domačim. Medtem mu je umrl oče in zapuščinska razprava visi v zraku, dokler Antona ne najdejo. Nekoč je imel naslov: 151 Ruen St., Bendigo, Vic.

HARI GEZA iz Kančencev v Prekmurju se tudi že nekaj let ne oglašuje domačim. Zadnji njegov naslov: 123 Eastwood St., Kensington, Vic. Starši doma so v skrbeh zanj.

Kdor bi vedel kaj o teh dveh Prekmurcih, je naprošen, da sporoči na naslov: Milan Kerec, 62 Lockhart St., Whyalla, S.A. 5600

V SPOMIN NA OBISK

ŠKOFA DR. JANEZA JENKA

DARUJEMO

Za Slovenik

§ 80: Neimenovan; § 30: Janez Ambrožič; § 10: Alojz Grižaj, T.Š., Stanislav Frank, Ivan Legiša; § 7: Franci Bresnik; § 5: Jože Pohlen, Drago Ilijaš, Franc Janežič; § 4: Vinko Kobal, Vil Žumer, Marija Kogovšek, Maks Spilar; § 3: Neimenovan; § 2: J. Lipovž, Ivanka Kariž, Ivanka Novak, Peter Bizjan; § 1: J. Primožič.

Tako je zbirka spet dosegla točno \$ 400. Že drugič letos. Vsoto smo odposlali v Rim prve dni maja. Kot nalašč za slovesnost blagoslovitve ogelne kamna! Vsem: Bog povrni! Naše zbiranje naj se vztrajno nadaljuje!

P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. 3101. Tel. 86 8118

★ V ADELAIDI TIPKAM TE VRSTICE, pol ure po prihodu na velikonočni ponedeljek. . . Pa se še bojim, da bo prepozno za objavo in me bo p. urednik za boglonaj še okregal, da sem ga pustil to pat na cedilu. Veliki teden in še priprave na škofov obisk ter blagoslovitev zvonov so mi vzele ves čas pred datumom. — Vsekakor bom poskusil srečo, če mi prizanese in vsaj teh nekaj prepoznih vrstic vseeno objavi.

★ "Butara mokra, pirhi suhi. . ." Tako nekako sem nekoč slišal staro ljudsko modrost. Letos smo imeli mokro cvetno nedeljo in smo po dolgih letih bili prvič pri maši in obredih v cerkvi namesto pri lurški votlini. Doslej nam je Bog prizanašal s slabim vremenom, zdaj pa imamo cerkev in ni bilo preveč hudo. Smo pa zato imeli dneve velikega tedna lepe, da je bilo veselje. Tako je bila maša velikega četrtega, obredi velikega petka in križev pot, kakor tudi vsi obredi velike sobote in polnočna maša vigilije kakor navadno na prostem pri lurški votlini. Sveda smo imeli tudi velikonočno procesijo in za konec blagoslov jedil. Zlasti za polnočnico se je zbralo lepo število vernikov in bilo tudi veliko obhajil. Za velikonočno spoved so se letos prvič nekako lepše razdelili na vse tri dneve velikega tedna in v soboto zvečer ni bilo takega navala, za kar sem kar hvaležen.

Presenečen sem bil nad obiskom pri deseti maši na velikonočno nedeljo. Računal sem na nekaj avstralskih sosedov, ko je Slovence pritegnila polnočnica in še napovedana slovesnost s škofovo mašo popoldne, pa je bila ta tiha deseta maša ob nabito polni cerkvi. Torej lastna cerkev le po svoje vleče. Nekatere sem videl pri polnočnici, pri deseti maši in tudi pri popoldanski slovesnosti.

★ Da, letošnjega popolndneva velikočne nedelje melburnski Slovenci ne bomo pozabili. Ostal nam bo v spominu kot dan odkritja Baragovega spomenika v juliju in blagoslovitev cerkve v oktobru. Čudovit sončni dan nas je pozdravljaj, da

Škof Cullinane blagoslavlja zvonove vrh stopnišča pred cerkvijo

bi človek mislil na december ali januar, ne pa na datum 6. aprila. Lurška votlina z božjim grobom in kipom vstalega Zveličarja nad povoji se je svetila v soncu, pripravljena za prihod škofa J. Cullinana. Ko je škof zagledal množico, ni mogel skriti presenečenja. Zlasti mladina v narodnih nošah ga je pritegnila. Šopek mu je poklonila pred votlino Janežičeva deklica.

Med mašo je škof v svoji pridigi poudaril, da nas velikonočni prazniki morajo navdati z misljo o lastnem vstajenju in večnem življenju. Ravno dejstvo, da smo daleč od rojstnega kraja, nam more poživiti misel, da smo na zemlji samo tujci in potniki, da bo naša prava domovina šele v nebesih pri vstalem Zveličarju. . .

Po končani maši se je množica premaknila pred cerkev, od votline pa se je razvila procesija narodnih noš z banderi, strežniki s križem, škofovo spremstvo z nadpastirjem. Na vrhu cerkvenega stopnišča ob zvoniku so čakali naši trije zvonovi, domače okrašeni z venci in trakovi slovenskih barv. Prezvišeni je obred blagoslovitve zvonov opravil v latinskem jeziku, istočasno sem glavne molitve po zvončniku podal vernikom v slovensščini. Pevci so recitali odgovorjajoče psalme.

Po stari slovenski navadi je vsak zvon dobil svojega botra ali botro. Ob velikem zvonu sv. bratov Cirila in Metoda je stal arhitekt, gradbeni inženir Branko Tavčar, ki je to čast zaslužil za brezplačno delo pri nastajanju naše cerkve. Ob zvonu Marije Pomagaj je stala gđc. Julka Mrčunova, ki je prva pokazala darežljivost za novo cerkev. Ob zvonu vernih duš smo postavili go. Ivanko Urbasovo, ki je nadomeščala pokojnega moža Ivana. Ivan je bil toliko let vnet delavec za prosep naše verske in narodne družine.

★ Pristrčno se zahvaljujem vsem, ki ste pripomogli k naši slovesnosti. V prvi vrsti skupini, ki je pripravila vse potrebno za dviganje zvonov v line in tudi to delo prevzela — M. Cimerman, J. Kosi, A. Markič in rojak Kosi iz Wollongonga. Dalje pevcem za krasno petje, vsem iz Baragovega doma, ki so pomagali urediti priprave za obrede itd. Prav tako čč. sestram za vsestransko pomoč od kuhinje do oltarja. Ne smem pozabiti: g. T. Slavču za ozvočenje pred cerkvijo. Med obiskovalci iz drugih naselbin smo videli Pirčeve in Dodičeve iz Adelaide in Košorokova iz Sydneya. Vse-li smo jih bili.

★ O krstih in porokah prihodnjic, ker matičnih knjig nimam s seboj. Na žalost pa mi je poročati o smrti rojakinje tu v Adelaidi, ki je odšla k Bogu prav v dneh mojega obiska tu. To je ga. Terenzija ŠUBIC iz predmestja Ottaway. (Ostale podatke sem črtal, ker je bilo posebno poročilo v aprilski številki — ur.) Vsej šubičevi družini, bratrancu A. Jesenku in vsem sorodnikom iskreno sožalje! Pokojnice ne bomo pozabili, naj počiva v miru božjem!

★ Letos sem med pripravami za veliko noč prvič obiskal kraj Berri v S.A., kjer je že kar lepa skupinica slovenskih družin, ki so tam kupili svoje sadne farme. So tri činčeve družine, Titanovi, Gregoričevi in ne daleč proč Prešernovi. Pridružili se jim bodo še Horvatovi iz Melbourn. Najbolj znani so pa Kregarjevi, saj je bila mama Milka sedem let za mamó v Baragovem domu. Oba sinova sta zdaj farmerja. Poznan je zlasti Slavko kot bivši trobentar v našem kvintetu BLED. Verjetno je še več naših družin v okolici, ki jih bo treba poiskati.

★ Otroci Slomškove šole v Kew se že pripravljajo za proslavo materinskega dneva, ki bo v naši cerkveni dvorani v nedeljo 18. maja po deseti maši. Tudi folklorna skupina bo pokazala nekaj domačih plesov.

★ Ko ste brali do sem, ste gotovo čutili, da je bilo vse to namenjeno za april. Bil sem prepozen, pa naj sem se še tako potrudil. Trdim pa, da je največ kriva — pošta. Od tu naprej pišem za maj, kakor sem zadnjič obljubil.

★ Osmi marec beleži dva krsta: za **Štefana** bodo klicali novega člana družine Alojza **Golobiča** in Irene r. Kalinowski, Balwyn; družina Franca in Daniele r. Godeša iz Deer Parka pa je dobila **Franca**. — Trije krsti so bili 16. marca: iz North Balwyna so prinesli **Melvina Marka**, prvo-

rojenca družine Milana **Sedmaka** in Edith Joan r. Rynen; **Denis Marin** je prirastek družine **Vlada Mazalina** in Jelke r. Sanković, West Brunswick; **Milan Muršec** in Olga r. Šntli v Kew pa sta dobila **Sonjo Marijo**. — 29. marca je krstna voda občila **Marjanco Elizabeto**, hčerko Jožefa **Plevnika** in Elizabete r. Curič, St. Albans. — Na veliko soboto 5. aprila je bila krščena **Nancy Sonja**, hčerka Milana Štempiharja in Sonje r. Vičič, East Bentleigh; pa tudi **Livio David**, novi prirastek družine Alojza **Mingota** in Narine r. Benčić, East Keilor. Pri večernih obredih pred polnočno mašo vigilije pa je bil krščen Renato, sinko Adolfa **Grandovca** in Hermine r. Gorjanc. Pristrčna zahvala staršem, da so nam ga "posodili" za to slovesnost. — Na velikonočno nedeljo je bil krščen **Danilo**, sinko **Ferruccia Bizjaka** in Marije r. Terenzio, družčino mu je delala **Georgina Liza**, hčerka **Amedea Brincata** in Gemne r. Terenzio. Oba so prinesli iz Glenroya. — Tudi 20. april je vpisal tri v našo krstno knjigo: **Rudolf Retelj** in Irena r. Ključovski, St. Albans, sta dobila **Natalijo**, **Štefan Mužljaj** in Majda r. Pavšič iz North Carltona pa **Tomaža**. Novi član družine **Stanka Znidariča** in Pavle r. Krnjak (Clayton) je dobil ime **Stanko**. — Omeniti moram še dva krsta v družinah naših bivših Baragovcev, ki zdaj žive na deželi: **Stanko Kregar** in Anica r. Činč v Winkie, S.A., sta dobila **Davida Mihaela**, **Pavel Mihelj** in Angela r. De Nittis v Whitfieldu, Vic., pa **Pavla Johna**. Oba sta bila krščena na velikonočno nedeljo.

Torej vodijo fantje — 12:6. Iskrene čestitke vsem družinam!

★ Tudi porok se je nekaj nabralo: Dne 29. marca sta pred oltar naše nove cerkve v Kew stopila **Ivan Kolačko** in **Ivanka Sedmak**. Ženin je doma v župniji Studenice pri Poljačanah, nevesta v Zagorju na Pivki. — 12. aprila sta si za vselej podala roke **Feliks Zdravec** in nedavno došla **Ana Gregori**. Ženinov rojstni kraj so Zgornji Šalovci, krščen pa je bil v Središču ob Dravi, dočim je nevesta iz št. Jakoba v Rožu na Koroškem. — Isti dan sta se poročila tudi **Ezio Skubla** in **Majda Lužar**. Ženin je iz Gračišča v Istri, nevesta iz Brezovice (župnija Šmarjeta na Dolenjskem). — 26. aprila sta si obljubila zvestovo **Josip Korpar** in **Veronika Novak**. Ženin je iz Novega sela na Dravi, nevesta pa iz Podturna.

Kot pri krstih tudi pri porokah omenim dve naših bivših Baragovcev. Obe sta bili 29. marca. V Marijini cerkvi v Berri, S.A. je **Jožef Činč** podal roko **Gail Lillian Olds**, v cerkvi sv. Pavla v Mt. Lawley, W.A., je **Anton Zupan** dobil za življenjsko družico **Erico Joan Lesley Carr**. Jože je bil rojen pri Sv. Juriju v Prekmurju, Tone je doma iz Prebačevega pri Kranju. (Konec str. 141)

Ob blagoslavljanju zvonov v Melbournu.
Botri: Branko Tavčar, Ivanka Urbas in Julija
Mrčun ob svojih "krščencih"

TAKO SE JE ZAČELO ZBIRANJE. Prvo leto so nabrali polovico, drugo in tretje leto je bilo manj. Bile so slabe letine. Četrto leto je bilo še slabše, zato pa peto boljše. In tedaj je oznanil gospod Lužnik takole:

"Farani! Denar za zvonove imamo. Hvala vam, da ste po svojih skromnih močeh v tako kratkem času" — po dolgem kot večnost, si je mislil Zlatoper — "da ste v tako kratkem času nabrali. Včeraj je manjkalo še sto goldinarjev. Pa je prišel eden izmed vas, ki noče biti imenovan, in je položil zadnji stotak. In zdaj je že pismo na poti, da se zvonovi začno ulivati".

Hentaj, je imelo ljudi, kdo je dal zadnji stotak. Eni so mislili na župnika samega, drugi na Tomaževu, ki je bila zelo radodarna deklica, tretji celo na profesorja domačina v Gorici.

"Prej jaz kakor tisti", je dejal Cvetrežnik in je imel prav. Samo Tini se je zdelo, da nekaj sluti, in je skočila zvečer k Zlatoperu, ker je vedela, da Toneta ni doma. Našla je Zlatoperko samo.

"Oh, Tina—" se je razveselila dekleta Zlatoperova mati, "kaj je pa tebe prineslo?"

"Obiskat sem vas prišla, mati", je rekla Tina in lagala, da jo je oče poslal po Toneta.

"Glej ga, kaj ga ni pri vas?" je vprašala žena. Tina je menčala, da ga najbrže ni videla ali pa da sta se zgrešila.

Zlatoperka je položila pred dekletu kos domačega hleba in je rekla, da bi ji še kave skuhalo, pa se je Tina hudo branila.

"Kaj se boš branila", je odvrnila žena, "kadar pridem jaz k vam, jo boš pa ti meni."

In ji je skuhalo kavo in Tina je kavo zelo hvalila

in se močno prikupila ženi.

Potem sta pokramljali o zvonovih, od zvonov sta zašli na domačega sina in njegovo zdravje.

"Oh," je potožila mati, "naš Tone je nakam čuden postal. Malo je pa molčeč je postal in še na ženitev nič ne misli".

Tina si je dala opraviti s predpasnikom, otipavala ga je tam, kjer je bil najbolj trden, če se ji morda ne pregloje. In še prehlajenje je hlinila in silila kašelj.

"Kašljaš!" se je ustrašila Zlatoperka, ki se je za ves svet bala, da ji je sin bolan in je moral fant slednji večer piti najrazličnejše čaje: bezgov, lipov in grenki mahov.

"Vi mladi ljudje se nič ne varujete" je dejala. "Naš Tone je prav tak. Nič več prida ni zadnja leta, Prej je pel, zdaj se mu še govoriti ne ljubi več. Bolan je, bolan."

Zenica, suha ko trs, je bila gotovo manj zdrava nego Tone, ki je bil rdeč in trd ko jeklo. Zato se Tina ni nič kaj ustrašila in je dejala:

"Če ne poje, bo že pel".

"Bogve," je odvrnila žena in dostavila plaho in skrivnostno:

"Se mi je sanjalo, da smo že imeli nove zvonove. Pa prav našemu Tonetu so zapeli prvič."

"Sanje nič ne pomenijo", se je Tina zdaj vendarle ustrašila.

"Ne pomenijo, ne," je rekla neverno Zlatoperka in vzdihnila. In po nekaj hiph molka je vprašala:

"Kaj pa pri vas? Mati so slabi?"

"Slabi!"

"Dolčas jim je, ker radi kaj slišijo."

"Oh, zdaj jim ni," je odvrnila Tina. "Kacafura iz Bače jim dela kratek čas. Pa je dedec ves hinavski, jaz vem."

NOVI - ZVO - NOVI

Dr. Ivan Pregelj

(Nadaljevanje)

"MATI NISO ZA TAKO STRAŠNO VZELI"

Msgr. Janez Hladnik

Izseljenski duhovnik Janez Hladnik, doma v Rovtah nad Logatcem, je umrl v Argentini pred več leti. Napisal je bil svoje spomine, ki jih objavlja goriški Katoliški Glas. V ljudsko šolo je hodil v Škofji Loki in stanoval pri družini nekega peka. Drobno zanimivost iz "Spominov" objavljam za materinski mesec.

— Ur.

DVA MLADOSTNA "ZLOČINA"

PEK JE BIL STAR MOŽIČEK, slep na eno oko. Pa je na drugo zato bolje videl. Pekovka je bila mnogo mlajša in razgledana ženska. Paznim očem se ni izmuznila prav nobena polomija.

Za Vse svete so vsi drugi imeli počitnice. Samo dva sva ostala. Pek si je oblekel debeli kosmati kožuh, ker je bil mrzel dan in naju je peljal na mestno pokopališče.

Kaj lepih stvari sem tam videl! Rdeče modre, zelene, nizke široke svečke, nastavljene v različnih oblikah po grobovih.

Pa me je hudoba zapeljala, da sem eno na skrivaj vzela. Ko sem jo hotel dati v žep, se je vsa tekočina razlila po hlačah — imel sem dolge hlače, menda edini med vsemi tedanjimi pobi. Kaj bo pa sedaj? Tako lepa je bila tista svečka, zdaj pa tale nesreča! Kako naj to skrijem, da pekovka tega ne bo videla?

Seveda je ona kar kmalu opazila madež na svojih hlačah in me trdo vzela v roke. Ko sem povedal vse po pravici, tedaj je bila pa sodba in bila je strašna. Mera je bila namreč polna. Zadnji

poskus, da se še poboljšam, tako sem zvedel. Kajti nad menoj je bila tudi druga strašna "hudobija". Prejšnjo nedeljo, pri krščanskem nauku, me je hudoba motila in sem se nekaj pomenkoval s sosedom, ki je sedel poleg mene pri obhajilni mizi, kot smo se navadno vsedli in gledali dol po cerkvi. Seveda je bilo moje govorjenje "javno pohujšanje", posebno še, ker me je videl gospod kaplan in mi krepko ušesa navil.

Tako strašno javno pohujšanje, sedaj pa še tatvina in na samem svetem kraju, na grobu. Ne, tu se pa vse neha!

Pa je prinesla papir, pero in kuverto in mi je narekovala: "Draga mati! Jaz, Vaš sin Janez, sem v veliki nevarnosti, da postanem baraba. V nedeljo so mi gospod kaplan v cerkvi pred vsem občinstvom, med krščanskim naukom, navili ušesa, ker sem se slabo vedel. Sedaj, na Vse svete, sem pa na pokopališču ukradel z groba svečko in me je duša rajnega kaznovala, ker sem se ves polil z raztopljenim lojem. Gospodinja mi je morala nato hlače očistiti."

Čez teden je že prišel odgovor, iz katerega pa vendarle nisem razbral tako strašne obsodbe, kot bi morala priti po mnenju gospodinje. Da bodo z menoj napravili račun o božiču, ko pridem domov, da so tudi že zaklali enega prašiča, da so že praproto poželi, da je krava rjavka imela telčico, da je mrzlo, da pa še ni bilo nič snega, da so oče že dobri in se jim je noga zacelila.

Vse te lepe novice iz materine roke so mi povedale, da mati niso tako strašno za hudo vzeli njihov "hudobij".

"Glej no, pa pravijo, da ga vzameš!"

"Jaz pa Kacafuro?" se je zasmajalo dekle.

"Prej Kramarja iz Mosta".

"I, no, naš mi je pravil", je skomiznila Zlatoperka.

"Tone ne ve nič!" je rekla Tina.

In tako sta se ženi ločili. Zvečer je pa rekla mati sinu, ki je prišel kmalu za Tino:

"Ti, ne vem, kje kvante pobiraš. Petačevo si obrekel, da vzame Kacafuro, pa ga mara, dedca, prav kakor Kramarja iz Mosta."

"Kaj res?" se je začudil Tone. In še tisti večer ga je slišala mati smejati se in peti tisto prešerno o klančku, vrančku in vozniku, in na Sveto goro se je obljubila, da le Tonetu ne bodo prvemu zvonili novi zvonovi.

Misli, May, 1969

M A T E R I

I. Burnik

*Ljubila bova se, ljubila
za večeraj, danes in za jutri:
za dneve, ki sva jih prebila
samotna — v duhu neločljiva.*

*Puščavski svet ubija. . .
Ravni ožgane so — črtežne,
krajine sive, vseobžežne.
O, kdaj uzrem te, domačija!*

Izpod Triglava

V LJUBLJANI PRED POSLOPJEM narodne skupščine sta se ustavila oče in sinko na obisku iz Amerike. Gledata na pročelju skupino golih moških figur. Sinko vpraša: Kdo pa so ti možje, ata? Oče odgovarja: To so tisti, ki so jim komunisti vse vzeli in jih do golega slekli. Še vpraša sinko: Ata, kdo so pa oni, ki hodijo v to hišo in ven? Odgovor: To so tisti, ki so te nagec slekli in imajo zdaj vse. V to hišo hodijo zato, da iz nje vladajo republiko, ki ni republika.

V PISMU IZ DOMOVINE je nekdo trdil: Socialno so ljudje zaščiteni, skoraj ni starega človeka, ki ne bi imel pokojnine iz enega ali drugega razloga. Razmeroma hitro se ljudje motorizirajo. Že na kmetih dobiš družine s tremi avtomobili. — Nekdo, ki je to bral, je poslal popravek: Pisec pisma ni dobro pogledal. Resnica je, da mnogi pokojnine nimajo. Kar se tiče "treh avtomobilov na kmetih", je treba vedeti: Mnogi delajo v tovarnah, a žive na kmetih, na svojih domovih. Tam ne plačujejo ne stanovanja ne hrane. Z zaslužkom si privoščijo avtomobile. To so dvoživke, ki izkoriščajo svoj kmečki dom. To niso kmetje, tovarniški delavci so. Med resničnimi kmeti ne boš našel mnogo avtomobilov, gre jim še vedno preslabo.

V ŠMIHELU PRI ŽUŽEMBERKU si je gasilsko društvo leta 1929 omislo novo brizgalno za 28, 700 tedanjih dinarjev. Brizgalna je imela 15 konjskih sil, njena cena je pa pomenila 7 parov volov. Plačati so jo pomagali rojaki v Ameriki. V 40 letih je brizgalna pogasila 20 požarov ter tako obvarovala ljudi milijonske in milijonske škode. Pri tem se je sama zelo izrabila. Zdaj so šmihelčani kupili novo brizgalno, ki ima v sebi 75 konjskih sil. Stane pa skoraj dva milijona "starih" dinarjev. Tudi današnji žmihelčani se obračajo za pomoč na rojake v Ameriki, je namreč na brizgalni še pol milijona dolga. Rjaki v Ameriki so začeli zbirati.

V LJUBLJANI "NA BREGU" stoji poslopje, kjer je bila gostilna že leta 1754. Lastniki tega poslopja so bili v teku časa znani baron Žiga Zois, baron Codelli in drugi. Portal je okrasil kipar Francesco Robb, čigar slavni vodnjak je še vedno občudovan pred magistratom. V poslopju Na Bregu so zdaj gostilno obnovili in jo opremili natančno

po starinskih modelih. Hrana, ki z njo strežejo gostom, obstoji iz samih starih slovenskih kuharskih posebnosti.

V PODGORI PRI GORICI so glavni trg preimenovali po slovenskem glasbeniku in narodnem mučeniku Lojzu Bratužu. Lojze si je med fašističnim preganjanjem Slovencev pridobil silnih zaslug za svoj narod. V času, ko se slovenska beseda in pesem nista smeli pokazati v javnosti, sta se zatekli kolikor toliko varno vsaj še v cerkev. Lojze Bratuž je obema nedopovedljivo veliko pomagal, da sta živeli vsaj tam. Toda tudi to ni bilo vseč fašističnim preganjalcem. Po božiču 1936 je moral izpiti zastrupljen napoj, ki ga je spravil v grob. Za obletnico njegove smrti letos se je zbrala za slovesnost in počastitev rajnega Bratuža v Podgori velika množica ljudi z obeh strani državne meje.

TRŽAŠKI PISATELJ ALOJZ REBULA je napisal nov roman pod naslovom: V SIBILINEM VETRU. Dejanje se vrši v času rimskih cesarjev Antonija Pija in Marka Avrelija. Roman je izšel v Ljubljani v založbi Slovenske matice. Oceno romana smo brali v DRUŽINI, ki ga zelo hvali. Beremo: Dragoceni delež slovenskega kristjana v naši literaturi se je z novim delom Alojza Rebule bistveno povečal; slovenstvo je obogateno z novim velikim delom.

DOPIS V "DRUŽINI" o Slovencih, ki hodijo na delo v Avstrijo in Nemčijo, z žalostjo ugotavlja: Neke noči sem jih videla na ljubljanskem kolodvoru za poln vlak. Nekateri so tiho ždeli v vagonih, drugi so razbijali steklenice in pijano vpili in peli, med drugim tudi tisto iz radia: Domovina, domovina. Vlak se je pomaknil, skozi okno so se v slovo stezale roke, ob vagonih so omahovale pijane ženske... Tisto noč ob vagonu mi je bilo bolj hudo, kot med vojsko, ko so na Gorenjskem tulile sirene ter pozivale naš narod k naboru za prisilno delo v Nemčiji.

LJUBLJANSKI NADŠKOF DR. POGAČNIK je poslal zagrebškemu tedniku VJESNIK U SRIJEDU uradni popravek. List je namreč poprej pisal negativno o stališču škofov do splavov in kontracepcije. V uvodu svojega popravka pravi nadškof: V zvezi z objavo članka izmedju pilule in genocida" Vas prosimo, da objavite na istem mestu naš popravek. Ker so v članku netočno prikazana naša stališča, smatramo, da imamo na to pravico tudi na podlagi Zakona o tisku. — "Vjesnik u srijedu" se nadškofov popravek objavil in mu ni dodal nič komentarja.

V MENGŠU IN DOMŽALAH je gostovala Igralska družina s Koroškega s predstavo Martina Krpana v dramatizaciji Jožeta Vombregarja v Argentini. O uspehih natopih s to igro na Koroškem in Tržaškem v nedavni preteklosti je naš list že poročal. Novo je zdaj to, da so igro videli že tudi "na Kranjskem", čeprav v sami Ljubljani še ne. In še to: tudi v Mengšu in Domžalah je igro vodil nam dobro znani kranjsko-koroški župnik Vinko Zaletel. Po poročilih je igra v obeh krajih odlično uspela. Gledalcev se je trlo v dvoranah in navdušenje se zlepa ni podelilo.

KOROŠKE NARODNE PESMI je v Ljubljani zapel zbor študentov z univerze in posneli so jih na gramofonsko ploščo. Izdala je ploščo Mladinska knjiga v nakladi 2500. Ploščo so ljudje kaj hitro pokupili, dasi ni bila prva taka ali podobna. Pred časom je namreč izšla prav tam plošča koroških pesmi, ki jo je pel isti študentski zbor. Tudi ta je šla hitro v denar.

NOVA SKAKALNICA V PLANICI, ki je bila dokončana letos v marcu, je največja na svetu, ponos slovenskega športa. Dolga je 160 m. Za njeno zgradbo je bilo treba izkopati nad 35.000 kub. metrov materiala za iztek na zaletišče. Visoka je skakalnica 186 m, trikrat višja kot ljubljanski

Grad. Zaletišče samo je dolgo 140 m. Proračun za novo skakalnico je znašal 1,200,000 Ndin. Sodniški stolp so postavili šele v februarju letos. Tekme so se začele s poskusi 7. marca s samimi domačini Slovenci. Mednarodni "asi" so nastopali v dneh od 21. do 23. marca. Na drugem mestu v pričujoči številki prinašamo poročilo o tekmah.

V PLANINAH NAD TRŽIČEM, v pečeh Pod Zelenico, se potnikom čez Ljubelj včasih pokažejo cele črede kozorogov. O njih gre glas po Sloveniji, da jih je zalotila in razsaja med njimi bolezen — slepota. Praviijo, da bo treba vse postreliti. Vendar kozorogi ne delajo vtisa, da so slepi. Hitro opazijo bližino ljudi in jo urnih nog popihajo na varno.

V CELJU PRIPRAVLJAJO mladinski pevski festival, ki se ima vršiti v zadnjih dneh meseca maja. Nastopili bodo najboljši mladinski pevski zbori iz vseh petih republik Jugoslavije. Gostovali bodo zbori iz Avstrije, češkoslovaške in Madžarske. Že sredi maja bodo pa slovenski zbori nastopili v nemškem Gradcu in sicer iz Velenja, Slovenjgradca, Maribora in Ptujja. Ti zbori bodo povabili avstrijske mladinske zebre na festival v Celju, nato bodo ti gostje zapeli tudi v krajih, iz katerih bodo v Gradcu poprej peli slovenski zbori.

MATIJA CIMERMAN

in

JOŽE KOSI

ALOJZIJ

MARKIČ

HELEN KELLER:

ZGODBA MOJEGA ŽIVLJENJA

Priredila Marija N., Melbourne

IX

NADALJNI VAŽEN DOGODEK v mojem življenju je bilo potovanje v Boston v maju 1888. Kako dobro se še spominjam vsega: priprav za potovanje, vožnje, prihoda v veliko mesto. Vse drugačna je bila ta vožnja z vlakom od one dve leti poprej. Nisem bila več tisti nemiren in sebičen otrok, ki je hotel zase vso pozornost sapotnikov. Kot kip sem sedela poleg gdične Sullivan in "poslušala" (seveda z dlanjo) njeno pripovedovanje, kaj vidi skozi okno vlaka. Opisovala mi je lepoto reke Tennessie, hribe in griče, obširna polja bombažnih nasadov in smejoče se črnce, ki so nas pozdravljali na postajah in nam prinašali v vlak sladkarij in prigrizkov.

Na sedežu meni nasproti je počivala moja punčka in samevala v svoji zanemarjeni oblekici. Od časa do časa sem se spomnila nanjo in si jo vzela v naročje. Smilila se mi je, ko se nihče ni menil zanjo in sem jo tudi sama zanemarjala. Sem bila preveč zaposlena s poslušanjem učiteljičinega pripovedovanja. Potolažila sem se s tem, da sem si mislila, saj punčka vso pot mirno spi. Tako sem si pomirila očitajočo vest.

Ko je vlak zapeljal na postajo v Bostonu, sem imela občutek, da se je uresničila neka zgodba, ki bi se drugače začela in končala z besedami: Nekoč je bilo. . .

Peljali so me v Perkinsov zavod, kjer so se šolali slepi otroci. To je bilo nekaj zame. Komaj sem bila tam, sem imela polno sebi podobnih prijateljev. Obkolili so me in neizmerno sem bila vesela, ko sem videla, da znajo mojo ročno abecedo. Z lahkoto smo se pogovarjali v mojem jeziku. Nič več se mi zdelo, da sem tujka med ljudmi in moram občevati s svetom po tolmaču. Bilo mi je, kakor da sem prvikrat v življenju prišla domov.

Vzelo je nekaj časa, da sem se živo zavedela: ti otroci so slepi! O sebi sem vedela, da ne morem videti, ampak da so slepi tudi vsi ti otroci, ki se tako ljubko zgrinjajo okoli mene, to si je bilo težko misliti. Še se spominjam, kako me je bolelo pri srcu, ko so polagali dlani na mojo dlan, ko smo

govorili, in kako so tudi oni brali knjige z vzboklimi črkami, seveda so čitali s prsti. Ker sem vedela, da niso tudi gluhi kot jaz, sem mislila, da imajo morda zato nekak "drugi vid", pa le ni bilo tako. Počasi sem se otresla notranje bolečine, ko sem tako živo čutila njihovo razposajeno otroško veselje in uživala njihovo družčino. Tako sem se udomčila, da se mi je mesto Boston zdelo začetek in konec vsega stvarjenja. Skoraj bi bila pozabila, da je kaj sveta še onkraj.

Kmalu se je pokazalo drugače. Naslednji dan so me vzeli z ladjico v kraj z imenom Plymouth. To je bila moja prva vožnja po morju. Kako polna življenja in gibanja je bila! Čutila sem jako dobro brnenje strojev v trebuhu ladje in imela občutek, da ves čas grmi. Posilile so me solze, ker sem se bala, da v nevihti ne bomo mogli imeti piknika na prostem. Komaj sem tudi čakala, da spoznam slavni "Plymouth Rock", kjer so nekoč znani Pilgrims pristali, ko so prišli v Ameriko iz Anglije. V svoji otroški domišljiji sem si naslikala tisti prihod v čudovitih barvah. Natanko sem pretipala tisto skalo in našla s prsti tudi vklesano letnico 1620. Pozorno sem šla s prsti po vijugah vsake številke posebej.

X.

Pred odhodom iz Bostona je Hopkinsova šola za slepe priredila izlet k morju. Tudi jaz sem imela iti z njimi. Silno sem se veselila "videti" morje in sem v mislih ponovila vse, kar sem slišala in brala o morju. In res je bilo nekaj čudovitega, ko smo se ustavili na morski obali.

Komaj sem si nadela plavalno obleko, sem že planila v valove. Voda je bila precej mrzla. Valovi so me dvigali in padali z menoj. Čudovito doživeti, nedopovedljivo vesel občutek! Pa kar naenkrat se je moja radost umaknila preplahu. Noga mi je zadela ob skalo in v naslednjem trenutku mi je voda segla čez glavo. Stegnila sem roke, da bi našla kako oporo, pa sem grabila samo po nekaki morski travi. Valovi so si privoščili z menoj nagačivo igro in me metali sem in tja kot žogo. Nikjer nisem našla opore in zdelo se mi je, da je vse znano izginilo pred navalom vode — življenje, zrak, toplota, ljubezen.

Končno se je menda morje naveličalo igre, močan val me je pograbil in me vrgel nazaj na suho. V naslednjem hipu sem se znašla v naročju učiteljice. O, kako dobro mi je del njen dolgi ljubki objem! Ko sem si opomogla od prestanega strahu in groze, sem vprašala učiteljico: Kdo je natrosil v morje toliko soli. . .

Pozneje sem bila bolj previdna. Posedala sem samo na varni skali in pustila valove močiti moje noge. Po vsem telesu so me pa škropile vesele prhe, ki so vstajale iz morja in se spuščale na obalo. Pod menoj so valovi gromko butali ob skalo, vsa obala se mi je zdela razgibana pod njihovimi udarci. Bilo je tako novo in zanimivo, da sem si mislila, nikoli se ne bom naveličala.

Preden smo odšli, me je učiteljica opozorila na čudno žival, ki se je sončila v plitvi vodi. Take še nisem nikoli otippavala in tudi ne vedela zanjo. Bil je "horseshoe crab". Zelo čudno se mi je zde-

lo, da nosi svojo hišo na hrbtu. Naenkrat sem se domislila, da bi tako žival lahko imela doma za zabavo in učenje. Pograbila sem jo za rep in jo nesla domov. Morala sem jo držati z obema rokama, saj je bila težka. Doma sem tako dolgo silila v gdično Sullivan, da je ob vodnjak postavila leseno posodo z vodo. Vanjo sem spustila čudno žival in mislila, da je na varnem. Drugo jutro je pa ni bilo nikjer več. Zelo sem bila sprva razočarana, pa nihče ni vedel povedati, kako in kam je izginila. Čas je pa ozdravil moje rane in začelo se mi je dobro zdeti, da je stvarca verjetno odšla nazaj v morje in se tam bolje počuti kot pri nas doma.

TIPKA

(str. 135)

★ Beseda "Baragovec", ki jo uporabljam zgoraj za fante Baragovega doma, lepše zveni kot pa beseda "patrovec", ki jo včasih uporabljajo fantje med sabo. Tako se je v našem hostelu stvoril nedavno celo toimenski nogometni klub in se že nekajkrat pomeril s skupino, ki se zbira v gostilni na križišču Kew. Pomerili so se tudi na društvenem pikniku na velikonočni ponedeljek in odbor je oskrbel pokal za zmagovalce. Po dokaj zanimivi igri so "papovci" podlegli in "patrovci" so odnesli pokal. Čestitke!

Zanimivo, da sem v tem času po pikniku dobil že nekaj telefonskih klicev rojakov, ki sprašujejo, kdaj bodo "patrovci" spet igrali...

★ Ko boste to brali, bo za nami tudi že Cerkveni koncert Händlove glasbe, napovedan za nedeljo 4. maja v naši cerkvi. Tudi dirigenta **Pavla Coppensa**, po rodu Holandca, lahko imenujem bivšega Baragovca. Živel je pri nas, ko je obiskoval dirigentsko glasbeno šolo pri A.B.C. Zdaj nam vrača gostoljubje z obiskom svojega komornega orkestra. (Vstopninski darovi bodo za naše še neplačane orgle). Če sem prav poučen, je med 17 člani orkestra šest ali sedem različnih narodnosti in ver. Pavle se je od tistikrat, ko je živel med nami, tudi poročil z Moniko Laczofy. Monika je rojena v Avstriji in je graduantinja konzervatorija melbournske univerze; pri našem koncertu igra na orgle.

★ Upam, da bomo Melbournčani napolnili dvorano pod cerkvijo v nedeljo 18. maja po deseti maši: otroci Slomškove šole bodo priredili **Materinsko**

proslavo. Do takrat bo urejeno pročelje odra, ki ga je prevzel požrtvovalni Alojz Kerec ob pomoči Antona Copota in Vladimirja Spelljaka. Če vas Misli najdejo pred to nedeljo, naj te vrstice veljajo za topla vabilo vsem!

★ Šmarnične pobožnosti bom sproti oznanjal. Gotovo bomo šmarnice slovesno zaključili v soboto 31. maja zvečer. — Kot vidim v koledarju, je letos praznik Marije Pomagaj prestavljen na ponedeljek 2. junija. Ta dan bomo imeli večerno mašo ob pol osmih. — Ker je junij posebej posvečen Srcu Jezusovemu, bomo začeli pobožnost deveterih prvih petkov na junijski prvi petek (6. junija) z večerno mašo ob pol osmih. Pred mašo spovedovanje. — Večerno mašo bomo imeli tudi na praznik Rešnjega Telesa (četrtek 5. junija) in na praznik Srca Jezusovega (petek 13. junija). Vabljeni!

★ Dne 19. maja je imel Baragov dom visok obisk iz Amerike. Prav iz Baragove dežele, iz Marquette, Michigan, kjer je prvi marquettski škof Friderik Baraga umrl in je pokopan v kripti, se je na svojem potovanju ustavil pri nas Msgr. Nolan McKeVitt. Je dolgoletni blagajnik severnoameriške Baragove zveze, ki se trudi za Baragovo beatifikacijo. Z zanimanjem si je ogledal Baragov kip in Baragov dom, našo novo cerkvico in lurško votlino. Tudi naš veliki zemljevid Slovenije, Baragove rojstne dežele, ga je močno zanimal. — Naslednji dan je prišel Msgr. McKeVitt še enkrat k nam, da je tudi njegov duhovnik-sopotnik videl naš dom. Napravila sta tudi več fotografskih posnetkov, zlasti Baragovega kipa, da jih poneseta s seboj v Baragovo deželo.

Gosta je k nam pripeljal Iskrov Rudi, East Keilor, kamor je Jeleničevim Msgr. McKeVitt pri nesel poždrave marquettskih sorodnikov.

IZ KNJIGE:

"NAŠE ŽIVLJENJE"

Dr. Eman Pertl & žena

Razvoj spolnosti

SPOLNI NAGON JE ČLOVEKU PRIROJEN, vendar do spolnega zorenja še ni razvit. Na začetek spolnega zorenja vplivajo zemljepisne okoliščine, posebej pa še ugodne ali neugodne življenjske razmere — zdravje, prehrana, higienske okoliščine. Prva znamenja zorenja opazimo pri naših deklicah okrog 12. ali 13. leta, pri dečkih kaki dve leti pozneje. Če so pa razmere neugodne, se lahko vse zakasni — puberteta zaostane.

Najvažnejšo vlogo igrajo pri človekovem zorenju sploh, pri spolnem posebej, žleze notranjice (endokrine žleze.) To so notranji organi, ki izločajo določene sokove neposredno v krvni obtok. Imenujemo te organe "pobudila", s tujo besedo: hormone. Med žlezami z notranjim izločanjem je posebno važna žleza z imenom "možganski podvesek" (hipofiza). Leži sredi lobanje v vdolbnici, ki jo imenujemo "turško sedlo" (sella turcica). Možganski podvesek vodi vse druge žleze notranjice in ko doseže določeno stopnjo zrelosti, spodbuja s svojimi hormoni k večji dejavnosti tudi spolne žleze.

Ženske spolne žleze (ovaria) ležijo v mali medenici ob maternici. V njih nastajajo ženski spolni hormoni. Ti spodbujajo prej imenovane žleze, da začno v njih vsak mesec zoreti po eno, včasih tudi po več ženskih spolnih celic (jajčec). Če ne pride do oplojenja, celica odmre, razpade in mora ven. Odtod mesečno perilo, perioda, menstruacija. Zdi se kot nekako krvavenje, pa v resnici je v čišči dosti več drugih snovi kot krvi. Ponavlja se potem do okoli 50. leta mesec za mesecem. Od ene do druge periode poteče približno 28 dni, včasih nastane nered. Izostane pa navadno v nosečnosti.

Mlade deklice imajo dostikrat neredne periode in obenem glavobol, nerazpoloženost in trebušne bolečine. Pa vse to ni nujno. Morda so le posledice strahu, ki ga je deklica prestala ob prvem dogodku in ni bila dovolj poučena. Včasih je zavoljo tega potreben zdravniški pregled. Ne bil bi potreben, če bi matere pravočasno spregovorile in hčer-

ko resno na vse pripravile. Deklice, ki so do spolnega zorenja živele v urejenem domu, kjer so v družini vladali pravilni odnosi, spolna poučitev pač ne bo prestrašila. Če so bili namreč vse doslej med materjo in hčerko iskreni odnosi, mati s poučitvijo ne bo vzbudila strahu, ampak veselje, ko bo hčerka zvedela za čudovita dogajanja v svojem telesu. Vse to pomeni, da bo tudi ona nekoč lahko negovala in vzgajala lastne otroke.

S poučitvijo — vzgoja!

Pravilno spolno poučitev naj spremljajo tudi vzgojni napotki, ki bodo deklici vzbudili spoštovanje do lastnega telesa in do drugih. Po materinski sreči je naravno hrepenenje vcepljeno že v vsako žensko, vendar jo lahko užije šele, ko je duševno in telesno zrela — po 20. letu. Šele tedaj bo mogla preudarno in iz resnične ljubezni izbrati moža, ki naj bo oče njenim otrokom.

Nežnost, občutljivost, zlasti pa bogato ljubezensko čustvovanje so posebnosti in odlika ženske duševnosti, obenem pa navarnost za dekle v dobi zorenja. Dovzetnejša je za lepe besede in želi si ljubezni. Rada sprejme v tej dobi ponujeno ljubezen, žal pa utegne pri tem nesmiselno razsipati svoje bogastvo. Vsaj do 20. leta nujno potrebuje varstva in vodstva. Tudi dobrih zgledov vzgojiteljev in zlasti svoje matere. Dolžnost vseh vzgojiteljev je, da predvsem žensko mladino opozarjajo na vse odlike in nevarnosti ženske narave. Le tako bodo preprečili prezgodnje spolne odnose in s tem nezaželene nosečnosti — zlasti pa pogubne splave!

Dandanes so premlada dekleta v središču pozornosti, želj in zahtev: v modi, v športu, v družbi, povsod. Jim bo to koristilo? Samo čista ženska je v resnici privlačna. Če deklici privzgojimo smisel za čistoto že v prvih sedmih letih življenja doma, si bo ohranila ta smisel skozi vsa leta in se bo ogibala nečistote v vsakem pogledu.

Prezgodnji spolni odnosi, zanositve in prezgodnje zakonske zveze oropajo mlada dekleta brezskrbnih mladostnih let. V tem času naj bi se telesno in duševno normalno razvijale in se pripravljale na svoj poklic. Razume se, da jih je treba voditi s poukom in dobrim lastnim zgledom. Dajmo jim primernih dobrih napotkov doma, v šoli in raznih vzgojnih organizacijah! Utirajmo jim kipeče sile v pravo smer, da bodo mogle premostiti "nevarna leta", postale razsodnejše in bodo znale najti pravo mesto pozneje v še tako težkih življenjskih razmerah.

Podobno kot je treba pripravljati deklice na spolno zorenje, na periodo, bi bilo kaj primerno, če bi bila sleherna ženska že naprej poučena o času mene, ko ta "dogodek" poneha. Čeprav je tudi ta zadeva nekaj čisto naravnega in normalnega, ne poteka pri vseh čisto brez težav. Čim prej bi bila poučena in na morebitne težave pripravljena, tem mirneje bi jih pričakovala in si znala urediti življenje. Utegnejo priti nevedčnosti: glavobol, nenadni in hudi navali krvi, neprijetno znojenje, vrtoglavost, nespečnost. Nekateri ta čas pri ženski primerjajo burji, vendar ni treba, da bi jo resno prizadelo bodisi telesno, bodisi duševno.

Če je ženska v teh letih poklicno zaposlena in ima opisane težave, jo pričinja čedalje bolj skrbeti, kakšna pokojnina ji bo odmerjena, če ne bo mogla biti več v koraku z mlajšimi. Še vse huje pa občuti to ženska, ki je poleg poklicne zaposlitve tudi žena in mati. Če je bila vse dotlej na svojem delovnem mestu zgljedna, vedra in duševno uravnovešena, postaja zdaj zaskrbljena in plaha. Ker se težav, ki jih ima, nekako sramuje — kakor

da si jih je sama zakrivila! — se zapira vase in postaja odljudna. Sčasoma jo začnejo imeti za nezno in nadležno. V družini se čudijo, da svojih dolžnosti kot žena in mati ne opravlja več z notranjim zadovoljstvom. Za vsa dolga leta, ki jih je opravljala brez odvečnih besed in nejevolje, bi prav zdaj bila potrebna nežnosti, obzirnosti in uvidnosti. Tega naj bi se okolica zavedala!

Toda ne pomagamo ji dosti, če jo zasipljemo z raznimi pomirili. Tudi sama sebi s tabletami komaj kaj pomaga. Samo omamljajo jo, če že ne otopijo. Sčasoma skoraj ne more biti več brez njih, tako se jih navadi. Zdravniki vedno bolj svarijo pred takimi "zdravili". Žal, da si jih "bolniki" sami predpisujejo in ne mislijo na to, kakšno škodo si delajo. Naj bi rajši vztrajno naprej delala, čeprav bi ji ne priporočali čezmerno telesno sli duševno delo. To jo bo pomirilo in ji izboljšalo razpoloženje. Poišče naj si tudi prijetno družčino, ki jo bo odvrčala od morebitne črnoglednosti. — Tudi te reči lahko omenimo že dekletom v času zorenja. Bodo bolj razumele svoje matere in druge, pripravljene bodo za tisti svoj "nekoč."

Za hrbti udeležencev Prešernovega TABORA na cvetno nedeljo v Sydneyu se razprostirajo prijetni grički skoraj kot v Slovenskih goricah.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

CIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

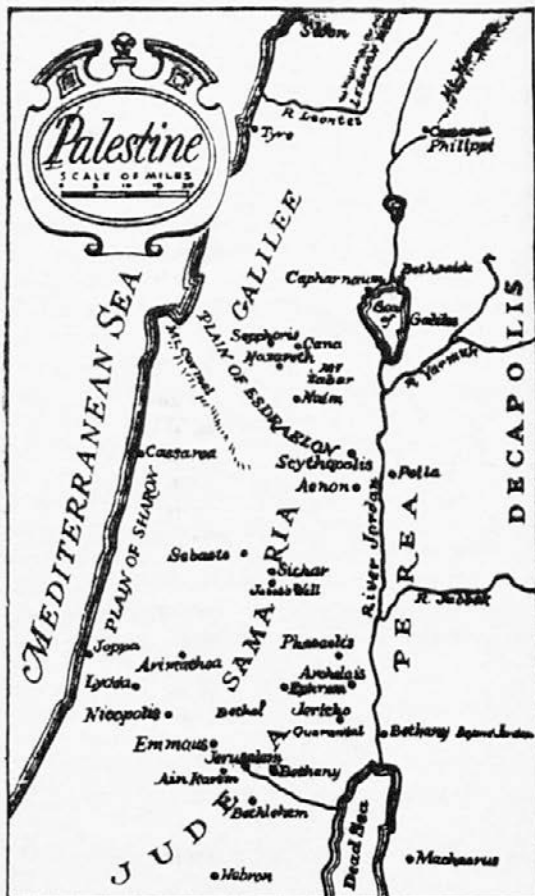
Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JEZUSOVO SLOVO

"To sem vam govoril v prilikah; pride pa ura, ko vam ne bom več govoril v prilikah, ampak vam bom očitno oznanjeval o Očetu. Tisti čas boste Očeta prosili v mojem imenu in vam ne rečem, da bom jaz prosil Očeta za vas; zakaj Oče sam vas ljubi, ker vi mene ljubite in verujete, da sem prišel od Boga. Izšel sem iz Očeta in prišel na svet; zopet zapuščam svet in grem k Očetu".

Glej, mu reko njegovi učenci, zdaj očitno govoriš in ne pripoveduješ nobene prilike. Zdaj vemo, da vse veš in ne potrebuješ, da bi te kdo vprašal. Zato verujemo, da si od Boga.

Jezus jim je govoril: "Zdaj verujete? Glejte, prihaja ura in že je prišla, ko se razkropite vsak v svoj kraj in zapustite mene samega. Vendar nisem sam, ker je Oče z menoj. To sem vam povedal, da bi imeli mir v meni. Na svetu boste imeli stisko; ali zaupajte, jaz sem svet premagal".

VRAČA SE K OČETU

Ves pričujoči odstavek evangelija sv. Janeza je poln božnjih skrivnostnih pogledov na očitne človeške slabosti. Čudno dramatično se razvija pogovor med Jezusom in apostoli. Jezus napoveduje bodočnost, ko po njegovem vstajenju in prihodu sv. Duha ne bo več nesporazuma med Očetom v nebesih in Jezusovimi verniki na zemlji. Apostoli jemljejo napovedovano bodočnost za sedanjost in se jim zazdi, da se njihova misel že popolnoma ujema z Jezusovo. Njihova vera je močna, popolna. . .

Jezusovo vprašanje, videti je nekoliko ironično, jih znova strezni: "Zdaj verujete?" Še bolj jih vrže iz gotovosti napoved: ". . . pustili me boste samega". Nič ni zapisano, kaj so na to učenci rekli ali vsaj mislili. Pa si kaj lahko predstavljamo. Nova razklanost jim je segla v duše. Jezus pohiti z zagotovilom, da bo njegova zmaga tudi njihova zmaga. Na tem zagotovitvi se dramatičnost prizora zaključuje.

Po teh besedah je Jezus oči povzdignil proti nebu in rekel:

“Oče, prišla je ura; povelčaj svojega Sina, da tvoj Sin tebe povelča, kakor si mu dal oblast nad vsemi ljudmi, da bo vsem, katere si mu dal, podelil večno življenje. To pa je večno življenje, da poznajo Tebe, edinega pravega Boga, in katerega si poslal, Jezusa Kristusa. Povelčal sem te na zemlji — dokončal delo, ki si mi ga dal, da ga izvršim. In zdaj me ti, Oče, povelčaj pri sebi s slavo, ki sem jo imel pri tebi, preden je bil svet.

“Razodel sem tvoje ime ljudem, katere si mi dal od sveta. Tvoji so bili in si jih dal meni: in tvojo besedo so ohranili. Zdaj vedo, da je vse, kar si mi dal, od tebe. Zakaj besede, ki si mi jih dal, sem dal njim; oni so jih sprejeli in so resnično spoznali, da sem od tebe izšel, in verovali, da si me ti poslal.

“Zanje prosim. Ne prosim za svet, ampak za tiste, katere si mi dal, ker so tvoji; in vse, kar je moje, je tvoje, in kar je tvoje, je moje in povelčan sem v njih. Že nisem več na svetu, oni so na svetu, a jaz odhajam k tebi. Sveti Oče, ohrani v svojem imenu one, ki si mi jih dal, da bodo eno kakor midva. Dokler sem bil med njimi, sem jih varoval v tvojem imenu; katere si mi dal, sem jih obvaroval in nobeden izmed njih se ni izgubil, razen sinu pogubljenja, da se izpolni pismo.

“Zdaj pa grem k tebi; in o tem govorim na svetu, da bi imeli v tebi polnost mojega veselja. Jaz sem jim izročil tvoj nauk in svet jih je sovražil, ker niso od sveta, kakor jaz nisem od sveta. Ne prosim, da jih vzameš od sveta, ampak da jih varuješ hudega . . .

“A ne prosim samo zanje, ampak tudi za tiste, ki bodo po njihovih besedah vame verovali, da bodo vsi eno, kakor ti, Oče v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nama eno, da bo svet veroval, da si me ti poslal. In jaz sem jim dal slavo, ki si jo dal meni, da bodo eno, kakor sva midva eno: jaz v njih, ti v meni, da bodo popolnoma eno, da tako svet spozna, da si me ti poslal in da si jih ljubil, kakor si mene ljubil. Oče, hočem, da naj bodo tudi ti, katere si mi dal, z menoj tam, kjer sem jaz: da bodo gledali mojo slavo, ki si mi jo dal, ker si me ljubil pred začetkom sveta.

“Pravični Oče, svet te ni poznal, jaz sem te pa poznal; in ti so spoznali, da si me ti poslal. In razodel sem jim tvoje ime in ga jim bom še razodeval, da bo ljubezen, s katero si me ljubil, v njih in jaz v njih”.

Naslednji hip Jezus nekako “pozabi” na pričujočnost učencev, zamisli se v svojega nebeškega Očeta in se samo z njim pogovarja. Z drugo besedo: Jezus moli.

Najprej moli sam zase. Očeta prosi, naj njegova človeška narava postane deležna božje slave. Za cilj in svrhu svojega učlovečenja nima trpljenja in smrti na zemlji, ampak slavo v nebesih. Trpljenje mu je samo pot do končne slave. Trpljenje mine, slava je večna. Jezus kot človek ni brez trepeta radi bližnjega trpljenja, toda misel na voljo Očetovo, ki mu nalaga trpljenje, ga ojunāči, da se vsak strah umakne. Oče mu je vedno prvi: svojo slavo bo Jezus dosegel tako, da povelča in proslavi najprej Očetovo ime. — Svojo molitev opravlja Jezus v pričo apostolov in tudi v pričo nas, ko jo zdaj beremo. Hoče njim in nam položiti na srce: tudi vi v svojem trpljenju iščite svojo lastno slavo — povelčanje pri Očetu!

Jezus moli za svoje apostole. Zakaj? Najprej jim hoče izprositi vztrajnost v trdni veri. To povedo besede: Oče, ohrani jih v svojem imenu! Očetovo ime je toliko kot Oče sam. V spoznavanju Boga, v veri in ljubezni se ustvarja edinost med ljudmi. Dalje prosi Jezus, naj Oče varuje apostole pred svetom. Ostati morajo na svetu, da dovršijo dano jim nalogo, a v svet zaverovani ljudje apostolom nasprotujejo. Nujno potrebuje božjega varstva in zaščite. Tretja milost, ki Jezus zanjo prosi v prilog učencev, je njihovo popolno prerojenje v božji resnici. To resnico morajo oznanjati svetu, pa poprej morajo biti sami do dna prežeti s to resnico, v njej prerajeni. Posati morajo žive žrtve v službi resnice, pa tudi vedno pripravljene izgubiti za resnico lastno življenje.

Končno Jezus moli za vse vernike, za vse tiste, ki bodo v teku časa, prav do konca sveta, sprejemali veselo oznanilo apostolov in se pridruževali čredi Kristusovi. Vsem, prav vsem, bo potrebna edinost, čim globlji čut medsebojne pripadnosti. Ta edinost je tako vzvišena, kot edinost med tremi božnjimi osebami: Očetom, Sinom in Sv. Duhom. Taka edinost naj bi služila svetu kot dokaz za resničnost krščanstva. Dalje prosi Jezus Očeta, naj vse vernike napravi za deležnike nebeške slave. In s čim bodo verniki dosegli to neizrekljivo milost? Dosegli jo bodo s pravim spoznanjem, to se pravi, z globoko vero v Jezusa in s popolno predanostjo njegovemu vodstvu. Njihova edinost v veri, nauku in ljubezni ter složnosti je pravi čudež sredi zmed na svetu, ki so pogosto podobne pravim babilonskim zmešnjavam.

SEM VIDEL MATER

Jože Grdina

DNE 5. DECEMBRA 1968 JE MINILO 75 let, odkar sem izgubil mater. Bil sem še tako majhen, da se je niti malo ne spominjam in tudi njene slike nisem nikoli videl. Pobrala je mater neka vročniska bolezen. Moj oče je bil takrat v Ameriki. Delal je v klobučarni. Naenkrat je dobil pismo: Dragi Matija! Tvoja Micka, katero si tako ljubil, je zaspala v Gospodu . . .

Zdaj oče ni več maral za Ameriko, takoj se je odpravil domov. Ker sva bila s sestro Ančko sama, mu ni kazalo drugega, poiskal je drugo ženo, Krivčevo Marjano. Bila je vrla žena, skrbna gospodinja in dobra mati. Med nami otroci iz prvega in drugega zakona ni bilo nobene razlike, vsi smo bili kot eden. Bila nam je vsem kot prava mati. Pred mojim odhodom v Ameriko se mi je zahvalila: Jože, nisem tvoja mati, pa si me spoštoval, kot da sem ti prava mati, nikoli mi nisi rekel mačeha. Bog ti bo dal srečo, tebi in tvoji družini.

Dala mi je potem steklenico blagoslovljene vode ter pristavila: Jože, pokropi me, ker tedaj, ko bom ležala na mrtvaškem odru, me ne boš mogel. — Vzel sem steklenico, pokropil mater in se ji zahvalil za tako dobro vzgojo, ki je tako odlično materinsko nadomestovala mojo prezgodaj umrlo pravo mater. Vrnil sem ji steklenico z zagotovilom, da ji bom iz Amerike pošiljal za beli kruh.

To sem res delal, obenem sem pa na pravo mater vedno mislil, odkar sem se začel zavedati. Silno žal mi je bilo, da je nisem poznal in nikoli videl njene slike. Vsepopovod sem spraševal sorodnike, če ima kdo njeno fotografijo. Nobeden je ni imel. Vse druge, samo materine ne. Kar nejevoljen sem bil, da se niso toliko pobrigali za materino sliko. Nobena cena bi ne bila previsoka, da bi je ne plačal zanjo. Silno sem želel, da bi jo poznal. Nekoč se mi je pa vendar želja izpolnila.

Bilo je v noči pred cvetnim petkom, ko je god Marije sedem žalosti in je na Žalostni gori pri Preserju patronsko opravilo. To noč sem sanjal, da smo bili v moji rojstni hiši v Prevalju zbrani vsi domači. Med njimi je bila okoli 25 let stara

žena lepega belega obraza in rdečih lic. Izpod kmečko nazaj zavezane rute so valovili zlato rumeni kodrasti lasje. Nasproti meni za mizo je sedla ta ženska in me prijazno gledala. Jaz se za vse druge nisem nič brigal, samo to žensko sem gledal in ugibal, kdo bi mogla biti. Kar se oglasijo stara mati in nagovorijo to žensko: Oh, Micka . . .

Tedaj je bilo, kakor da me je zadela strela z jasnega. Spoznal sem, da je ta ženska moja mati. Po meni je vse zadrževalo in bilo mi je, kakor da mi hoče srce iz prsi od nepopisnega veselja, da vidim mater. Kar čez mizo bi skočil in jo objel, pa nisem mogel. Kakor vkopan sem sedel in gledal mater. Kaj naj ji rečem, kako naj jo pozdravim? Po meni je vse vrelo: moja mati je! Vedoč, da je mati umrla, jo zaprosim: Mati, zame Boga prosite! Tedaj se ona ljubko nasmehne in pravi: O ja, Jože, saj bom!

Tedaj sem se prebudil. Po meni je še vse valovilo od velikega veselja. Tako žive so bile sanje, da se dolgo nisem mogel umiriti. Zaspal tisto noč nisem več. Zjutraj sem stari materi ves srečen zaklical: Joj, mati, kaj se mi je nocoj sanjalo! Mater sem videl v sanjah!

Poslušala je, ko sem prpipovedoval, kakšna je bila ona ženska in kako se je obnašala. Nato pravi stara mati: Je že prava. Prav taka je bila. Potem sem pravil sorodnikom matere in jim živo orisal, kakšno sem videl v sanjah. Odgovor vseh je bil tak kot prej stare matere: Ja, prava je bila! Ko sem vse pravil sestri Ančki, je dejala: O, kako si srečen! Jaz pa molim in prosim, da bi se mi kaj sanjalo o materi, pa se mi nič.

Ta materina podoba mi je ostala v srcu kot neizbrisen pečat. Po ušesih mi odmevajo njene besede: O ja, Jože, saj bom. Ta njena podoba in beseda me je potem spremljala v Ameriko, potem nazaj domov, od tu na bojno polje v Galicijo, v štiriletno ujetništvo v Rusiji, potem na težki poti iz Rusije v Jugoslavijo. In spet, ko sem na novo oblekel vojaško suknjo in šel osvobajati slovensko Koroško . . .

Ta materina podoba mi je še vedno pred očmi, kakor takrat, ko sem jo videl v sanjah, in še vedno slišim njen glas, ko mi je obljubila, da bo zame Boga prosila. Sem trdno uverjen, da me spremlja po vseh mojih potih . . . (Povzeto iz A.D.)

PORAVNAJTE NAROČNINO !

SLOV. DRUŠTVO SYDNEY

AKCIJA ZA DOM

Mesec je spet naokoli. Podajam kratko poročilo. Najprej hvala za lepo udeležbo na "Vinski trgatvi". Upam, da se boste dobro imeli tudi na materinski prireditvi, ki bo sicer že za nami, ko boste to brali.

V zahvalo in za zgled nam vsem navajam nove in ponovne darovalce za našo skupno stvar. \$ 100: Dušan Lajovic; \$ 20: G.J. Antice in eden neimenovan; \$ 8: F. Klemenc; \$5: J. Lah, I. Goricanec, J. Petek; \$4: E. Golja; \$2: J. Kunz, S. Aster-Stater, M. Kogovšek.

Vinska trgatve je obogatila blaganjno za \$154-20. Najlepša hvala vsem darovalcem in udeležencem.

Novi naslov se glasi: Slovene Asso. Sydney.
P.O. Box 93,
Fairfield, NSW 2165

Vinko Ovijač, blagajnik

PEŠEC Z AVTOM

Prilicna zgodba iz današnjih dni

ŽE DALJ ČASA SEM IMEL opraviti s srcem, je pripovedoval Maks Detting. Zdravnik je ugotovil zamaščenje srca in sicer v zadnjem štadiju. Tako sem začel zdravniku tožiti:

"Le kaj naj naredim, gospod doktor?"

"Stopite tja na tehtnico!" je ukazal.

Stopil sem. Tehtnica je zajejala pod menoj.

"Štirideset kil preveč imate!"

"Strašno! Sicer pa sam čutim, da imam preveč. Posebno pri hoji."

"Kakšen poklic imate?"

"Tehnično trgovstvo!"

Pa ni vedel, kaj je to. Zato je bolj preprosto vprašal:

"Povejte no, kaj tako čez dan delate!"

Naslonil sem se udobno v njegovem mehkem naslonjaču in začel: "Vsako jutro se ob devetih peljem v pisarno. Tramvaj me pripelje čisto pred vrata. Pisarna je v pritličju. Tam sedem za pisalno mizo, narekujem, podpisujem pisma, telefoniram, računam, narekujem, podpisujem pisma in tako delam do ene . . . potlej se peljem s tremvajem h kosilu in ob treh se spet peljem v pisarno."

"Spet s tramvajem?"

"Seveda. Mesečno karto imam!"

"Week-end prostovoljci" pri delu na hiši na slovenski pristavi v Sydneyu.

"Tako morate nekaj drugega ukreniti!" mi je dejal.

"Tablete?" sem vprašal.

"To bi bilo čisto narobe pri vas. Imate vozno dovoljenje?"

"Pred leti sem vozil, gospod doktor, pred leti!"

"Zdaj nimate avta?"

"Ga ne potrebujem."

"Seveda ga potrebujete, pa še kako," me je zdravnik ostro zavrnil. "Tako si morate kupiti voz. Bolje danes kot jutri. In sicer velik voz: širši in daljši če je, tem bolje! S tem vozom se morate odslej voziti zjutraj v pisarno, popoldne k južini, potlej spet v pisarno in zvečer spet v vozom domov. Voziti se morate, kolikor le mogoče —"

"Pa zakaj, gospod doktor, pa zakaj?"

"Vam je treba več gibanja. Vi morate hoditi, hoditi — peš seveda, najmanj dve uri na dan!"

Naravnost neumno sem ga pogledal.

"Zakaj mi bo pa potem avto, gospod doktor?"

Pa se mi je nasmehnil:

"Še sanja se vam ne, koliko in kako daleč boste morali hoditi, ko boste imeli voz!"

"Hoditi?"

"Seveda, hoditi! Namreč od prostora, ki ste ga po dolgem vozarjenju krog ovinkov vendarle našli za parkiranje avta, pa do kraja, kamor ravnate hočete: n. pr. v pisarno, v kino ali kamorkoli že. In kako daleč boste morali potem spet peš, da pridete do avta; večkrat ga boste morali šele iskati, zakaj veliko ljudi pozabi, kje so pustili voz . . . Vozači so dandanes najbolj vztrajni pešci. Par raztgnanih doplatov na teden ni dovolj . . ."

"NAŠ TEDNIK"

ČRNOMELJ

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Pravljica o Dravi

Bilo je v tistih časih, ko naši pradedje še niso poznali pšenice. Tedaj je živel ob reki Dravi zelo bogat ribič. Vse svoje premoženje si je pridobil s tem, da je pridno lovil ribe v Dravi. Poln hvaležnosti je neki dan vprašal Dravo:

“Dravica mamica, kako naj ti povrnem, ker si mi pomogla, da sem tako bogat?” Drava mu je odgovorila:

“Pojdi daleč po svetu. Tam v daljnem kraju najdeš ljudi, ki imajo bel in črn kruh. Od vsake ga kupi en hleb in mi ga prinesi!”

Ribič se je odpravil na pot in prišel v bogate in lepe kraje. Ljudje so jedli lep bel kruhek. Takega do tedaj ribič še ni videl. Kupil je dva hleba, enega iz pšenične moke, drugega iz ržene. Doma je oba vrgel v Dravo.

Kmalu je Drava začela naraščati. Preplavila je ves desni in levi breg. Ko je pa voda odtekla, je začela zemlja odganjati lepo rž in rumeno pšenico. Pšenica je naredila seme in ljudje so ga začeli sejati ob Dravi in povsod.

Tako so naši predniki spoznali pšenico in z njo beli kruh.

Črnomelj in Dravograd

ČRNOMELJ leži med dvema rekama ob železniški progi, ki vodi iz Ljubljane v hrvaški Karlovac. Je mesto in središče Bele Krajine. Zanimiv je črnomeljski grad, ki je iz 16. stoletja. Bil je last bogatih imenitnikov, ki se jim je reklo Frankopani. Nedaleč od mesta je v pečevnati kotanji izklesana podoba (relief) iz 12. stoletja.

V bližini je stara uskoška vas nad sotesko reke Kolpe. Uskoki so bili pribežniki iz južnih krajev

pred Turki. Tudi v Beli krajini so imeli utrdbe proti Turkom.

Bela krajina je do danes ohranila veliko starih narodnih običajev: jurjevanje, koledovanje, kresovanje, slikanje pirhov ali pisanic in lepo vrsto narodnih plesov. Belokranjci izdelujejo imenitne torbe iz belega domačega platna.

DRAVOGRAD je mesto na čisto drugem koncu Slovenije. Da ga najdemo, moramo iti z očmi od Črnomlja naravnost navzgor prav do avstrijske meje. Leži ob reki Dravi prav tam, kjer teče v Dravo od juga manjša reka Mislinja. Dravograd ima zelo star galvni trg in tudi zelo staro cerkev, ki je med najbolj starimi v Sloveniji.

Dolina reke Drave navzdol proti Mariboru (poiščite ga na mapi!) ima več elektrarn. Elektrarne imajo kraji: Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbolt, Fala in še otok na Dravi v Mariboru. V starejših časih so bili ob Dravi mlini, žage in kovačnice. Po vodi reke Drave so pa odplavljali les, ko še ni bilo železnic. Odplavljanje lesa je bila v tistih časih najbolj pridobitna kupčija za dravsko dolino.

Metuljevo nalogo rešuje

Dragi Kotičkarji: — Ne vem, če je kdo od vas poskusil po slovensko povedati tisto o Ezavu in žagi. Jaz sem poskusil takole:

Ezav Drvo je žagal drvo. On bi žagal drvo, on bi? On, ta Drvo, bi drvo žagal. En konec tedna Ezav Drvo je videl žago žagat drvo. Iz vseh žagah, kar jih je Drvo videl žagat drvo, on ni nikdar videl tako žago, ko je žagala drvo, kot tista žaga, ki jo je Drvo videl.

Pozdrav vsem Kotičkarjem! — **Mario Kostevc**, Green Valley, NSW.

Dragi Mario: — Tvoje pismo sem takoj poslal Pepetu Metulju in bo gotovo povedal v svojem dopisu, kako mu je všeč. Meni je dosti všeč. Posebno zato, ker si napisal za Kotiček. Ker je zelo malo odgovorov prišlo, ne bi dvakrat rekel, da boš ti dobil ono knjigo. Samo to naj še povem, da Ezavega priimka “Wood” ne kaže posloveniti. Tako se je pisal, tako naj ostane tudi v slovenščini: Ezav Wood. In bolj prav po slovensko je drva, ne drvo. Namesto “iz vseh žagah” je pravilno: od vseh žag. Lahko tudi “izmed vseh žag”. Nazadnje še to: videl je žagati drva, ne žagat. — Mario, le veliko beri v slovenskem jeziku in piši tudi. Oglasi se v Kotičku večkrat s kakšnim dopisom. Pa saj boš kmalu “velik” in se boš oglašal na straneh KRIŽEM. Lep pozdrav! — Ur.

Počitnice bodo

Dragi Koticarji. — Blizajo se nam zimske počitnice. Zelo se jih veselim. Prosila bom tata, da nas bo kam peljal na izlet v naravo. Kako bom preživela počitnice, vam bom drugič povedala. Še vedno obiskujem slovensko Slomškovo šolo. Sedaj se učimo za materinsko proslavo. Imeli jo bomo na slovenski zemlji. Tam bo stal Slovenski dom. Pripravili bomo mamicam piknik za tisti dan, da se bodo z nami veselile. Lep pozdrav vsem Koticarjem. — **Mirjam Bavčar**, Fairfield, NSW.

V "Ameriški domovini" je pisal Tone s Hriba:

"Ali ste videli pred nedolгим, ob kakih okrogli mizi se zbirajo Vietnamci in Amerikanci? Slika je bila objavljena v angleških listih. Velika okrogla miza. Okrog ene polovice mize stoji 12 stolov za Severne Vietnamce, na drugi strani mize 12 stolov za Južne Vietnamce in Amerikance. Na vsaki strani pa ena štirioglasta miza za tajništva ene in druge stranke.

Ko sem gledal tisto okroglo mizo, mi je prišla na misel "afera", o kateri sem slišal pripovedovati mojega pokojnega strica Luko, ko sem bil pobič star 12 ali 13 let. Takole je pripovedoval:

"Gori nad Metliko, nekje blizu Čuril, je živel bogat kmet. Ker je imel veliko polja, je imel tri hlapce. Nekega dne je gospodinja skuhalo veliko skledo žgancev in jih dobro zabelila. Imela pa je

navado, da je stresla ocvirke na kupček na eni strani ob robu sklede in kadar je skledo prinesla na mizo, jo je vedno postavila tako, da je bil kupček z ocvirki na žgancih pred gospodarjem. Hlapci so to večkrat opazili. To pot pa je bil gospodar z doma po opravkih. Ko je gospodinja postavila skledo na mizo pred hlapce, so se prekrizali in starejši hlapec je zasukal skledo tako, da so bili ocvirki pred njim. Zajame in nese z žganci vred tudi precej ocvirkov v usta. Med tem drugi hlapec zasučel skledo, da so bili ocvirki pred njim. Starejši hlapec pa zasučel skledo nazaj in grdo pogleda mlajšega hlapca. Ta pa:

"Zakaj pa tako?"

"Tako se luna vrti", odvrne starejši hlapec.

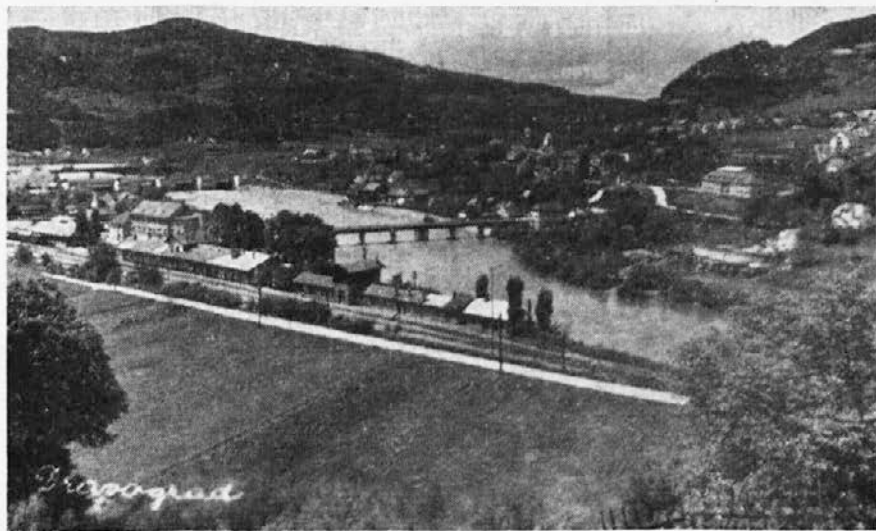
Mlajši pa zasučel skledo nazaj z ocvirki pred sebe, rekoč:

"Tako se pa sonce vrti!"

Tretji hlapec, pa, ne bodi len, zagradi skledo, jo zaobrne, da so se žganci in ocvirki razsipali po mizi, in zraven še trdo s skledo udari na mizo, rekoč:

"Tako pa strela udari!"

Ko sem videl sliko tiste "okrogle mize", ob kateri se zdaj pogajajo za mir v Parizu, mi je prišla tista stričeva pripovedka v spomin in sem sam sebi dejal: Zdaj bodo pa sukali in vrteli okroglo mizo v Parizu Vietnamci in mi. Vsak tako, kakor bo njemu kazalo. Da bi se le ne ujezili tako, da bi mizo preobrneli in razbili! Daj jim Bog pameti, — da do kaj takega ne pride!

DRAVOGRAD

NARODNA PRIPOVEDKA O JAKOBU KOVAČU

Poslal Ivan Štrucelj

Slikal Evgen Brajdot

V.

DRUGO JUTRO SE POSVETUJEJO, kaj jim je narediti. Odločijo, naj Jure ostane v gradu in pripravi obed, Jakob in Marko pojmeta na lov v gozd, ki obdaja grad. Ko bo kosilo pripravljeno, naj Jure potegne za vrv in na stolpu se bo pokazala zastava. Povedala bo lovcema, da ju čaka kosilo pri tovarišu Juretu.

Ko sta Jakob in Marko odšla, je Jure šel še nekoliko na ogled po gradu, potem je začel pripravljati kosilo, kakor mu je bilo rečeno. Sredi dela zasliši, kako nekdo trka na vrata. Z veseljem hiti odpirat — bo vendar zagledal človeka. Ali kako se prestraši, ko namesto človeka vidi pred seboj — vruga! Bil je po vsem životu kosmat, imel je roge in rep nič kako dolg.

“Kaj delaš v mojem gradu?” jezno zapraša vrag.

Jure odpre usta za pojasnilo vragu, toda grdoba ne čaka. Pograbi Jureta z vso silo, ga trešči ob tla in ga neusmiljeno tepe. Naposled ga brene pod mizo, da siromak obleži kot mrtev.

“Toliko za danes”, zažuga vrag odhajaje. “Če te jutri spet dobim tu, pri sto črnih hudičih, ne uideš smrti!”

Bila je že pozna ura, zastava na stolpu se ni prikazala. Jakob in Marko vidita na soncu in čutita v želodecu, da se dan nagiba h kraju. Odpravita se v grad in kličeta Jureta. Ni se oglasil. Gresta v sobo, kjer naj bi bilo pripravljeno naročeno kosilo. Jureta ni. Oglედujeta se in ga končno zagledata pod ogromno mizo. Zviija se in stoka od bolečin.

“Kaj se je zgodilo, Jure? Povej!”

“Ko sem pripravljaj obed, mi je padla žlica pod mizo. Pripognil sem se, da jo poberem, pa me je prijel krč. Pomagajta mi vstati.”

Rada sta mu pomagala in ko je dobil okrepčila iz steklenice v bližnji omari, je bilo kmalu spet vse dobro.

Zakaj Jure ni povedal resnice, svet ni nikoli zvedel in nikoli ne bo. Pripovedka si je to skrivnost prihranila za lastno porabo.

GOVORI, DA TE RAZUME VES SVET

NE TAKO: “Kvantiteta in kvaliteta agrarnih produktov pogosto ni v recipročni relaciji z mentalnimi producentovimi kapacitetami”.

TUDI TAKO NE: “Množina in kakovost poljskih pridelkov pogosto ni v medsebojnem razmerju s kmetovimi duševnimi zmožnostmi.”

NITI NE TAKO: “Koliko kmet pridelja in kako dobri so njegovi pridelki, pogosto ni odvisno od tega, kako dobro zna kmetovati”.

IN ŠE TAKO NE: “Najbolj poljedelsko izurjenemu kmetu se pogosto letina slabo obnese, neizurjenemu pa dobro”.

POVEJ TAKO: “Najbolj zabit kmet pogosto pridelja najdebelejši krompir”.

To zadnje bo razumel ves svet — tudi če ne “govoriš srbski”.

PISALI SO — ČITAJMO!

“Svobodna Slovenija” v Argentini v številki 17. aprila 1969:

G. Louis Zajec iz Toleda (USA) je v “Taboru” štev. 4 (april 1969) zapisal: “S Tito-Šubašičevo pogodbo, katero je podpisal kralj in takratna jugoslovanska vlada, sta bila tudi dva Slovenca: dr. Miha Krek, sedaj predsednik Narodnega odbora, in Snój France . . .”

Kaj je resnica?

Znana dejstva so, da je pokojni g. Franc Snój bil član jugoslovanske vlade v begunstvu v Londonu le do 11. januarja 1942, in da sem jaz bil podpredsednik te vlade le do 26. junija 1943. Od 26. junija do 10. avgusta 1943 je bil edini Slovenec v vladi v Londonu kapetan bojnega broda g. Kern, potem pa ni bilo nobenega Slovenca več v tej vladi dokler ni vstopil dr. Drago Marušič, ki je takrat prišel iz Ljubljane v London.

Po 26. juniju 1943 torej ni bilo nobenega slovenskega političnega zastopnika v jugoslovanski vladi v begunstvu v Londonu. Niti g. Snój niti jaz nisva nikdar bila člana kake vlade dr. Ivana Šubašiča. Član te vlade je bil dr. Drago Marušič in prav kratko dobo tudi pokojni dr. Izidor Cankar.

Sporazum Tito-Šubašič je bil sklenjen in podpisan dne 16. junija 1944. (Sledi besedilo sporazuma, ki ga mi tu izpuščamo. Navajamo oba podpisnika — Ur. MISLI.)

Na svobodnem ozemlju Jugoslavije, 18. junija 1944.

Za Nacionalni komite osvobojenja Jugoslavije: predsednik Josip Broz Tito

Predsednik kraljevske jugoslovanske vlade: dr. Ivan Šubašič

Kdor me ima za tako bedastega ali tolikega pokvarjenca, da misli, da bi jaz podpisal tak “sporazum” ali da bi ga kakor koli odobril ali nanj pristal, mi prisoja nenormalnost in s takim ne morem razpravljati.

Jaz nisem nikdar v svojem življenju imel nobenega opravka z nobenim zastopnikom komunistične partije ali Titovega režima; le enkrat v letu 1963 v emigraciji se je v stanovanju pojavil človek, ki ga nisem poznal, pa je rekel, da je konzul jugoslovanske vlade. Sva kar hitro končala tako, da je vedel, da ni dobrodošel.

Z nobeno stvarjo, z nobenim dejanjem, ki bi imelo opraviti s prenosom ali prehodom oblasti od nacističnih okupatorjev na komunistične, nisva

Misli, May, 1969

imela niti g. Franc Snój niti jaz nikoli nobenega opravka, razen, da sva proti vsakemu takemu dejanju posredovala, pojasnjevala, svarila, protestirala, kjer in kolikor sva mogla.

Dr. Miha Krek

Slovenski profesor na ameriški visoki šoli piše:

V svojem profesorskem poklicu študentom in kolegom vedno nudim priliko, da se reznarijo s slovensko kulturo. Vsak semester posvetim vsaj eno ali dve predavanji razlagi posebnosti slovenskega gospodarstva in seznanjam slušatelje s slovenskimi izkušnjami v združništvu, samoupravljanju in sploh s slovensko kulturno zgodovino. Ta predavanja so vedno zelo priljubljena, zlasti, ker so združena s projeciranjem diapozitivov. Lepota slovenskih gora in morja, snažnost in urejenost mest ter bogastvo umetnostnih spomenikov, vse to napravi močan vtis.

Pred štirimi leti se mimel tako predavanje tudi v državi New York, kjer sem takrat poučeval. Pred par tedni sem dobil od tam pismo, v katerem mi sporočajo, da so se nekdanji študenti odločili za skupinski obisk Slovenije. Junija bodo potovali z letalom na Dunaj, od tam pa z avtobusom v Maribor, Ljubljano in Postojno. Pravijo, da žele od blizu videti kraje, ki sem jim jih svoj čas kazal na platnu.

Dr. Toussaint Hočevar,

profesor ekonomije na

Louisiana State University

SLOVENSKA CARITAS

vljudno vabi na

“VIDOVANJE”

v soboto 14. junija ob 8. zvečer
ST. FRANCIS HALL, PADDINGTON

Zimski večer, prilegle se bodo
krvavice in pečenice

Igral nam bo JADRAN
Dobiček v zbirko za cerkev

Vabljeni in dobrodošli!

Z Vseh Vetrov

DR. RUDOLF TROFENIK, naš rojak, je ustanovitelj knjižne založbe v Muenchenu, ki izdaja v tujih jezikih knjige o Slovencih in njihovi kulturi. Doslej je bila morda najbolj znana v tej založbi izšla Slodnjakova Slowenische Lyrik. Nedavno je pa pri Trofeniku izšla znamenita znanstvena knjiga s trojnim naslovom: Freisinger Denkmäler — Brižinski spomeniki — Monumenta Freisingensia. Ti nad vse slavni zapiski slovenske besede so v knjigi vsestransko osvetljeni po priznanih učenjakih kot so: Jože Pogačnik, Rudolf Kolarič, Edvard Hercingonja, Kajetan Gantar in Reinhard Laurer. Knjiga ima 285 strani in prinaša marsikatero novo odkritje v poznanju stare slovenščine iz časov, ko so naši predniki sprejemali krščanstvo in so nastajali "brižinski spomeniki".

MESTECE KLADANJ V BOSNI je zaslovelo doma in po svetu zaradi studenca v bližini, ki ima "pomlajevalno vodo". Trdijo, da moškim še v visoki starosti ohranja ali vrača "moško moč". Zanimanje za to vodo se je razširilo zlasti po Nemčiji. Neko nemško društvo je najelo v edinem hotelu v Kladnju 50 postelj za svoje ostarele člane, ki se naselijo v Kladnju za dva tedna in morajo vsak dan popiti po tri litre "moške vode". V uspehe menda bolj verujejo kot jih morejo pokazati. Razvedelo se je pa, da je taka voda tudi v vasi Vrčica pri Kropi v Sloveniji, ki je pa znana šele nekim krogom v domovini, na Nemško njena slava še ni zašla.

V SLOVENSKO CERKEV BREMADEŽNE v Torontu pride ob navadnih nedeljah 900 varnikov k službi božji. Pri polnočnici sveto noč jih je bilo 600. Na božični dan pri vseh treh mašah 902. Tako poročilo je izdalo cerkveno vodstvo, ki zaključuje s temi besedami: **Božičnih kristjanov torej v naši fari ni.** Hoče reči, da v torontski slovenski naselbini ni takih "kristjanov", ki bi prišli v cerkev samo za božič in seveda za veliko noč! Od kod so vendar torontski Slovenci prišli v Kanado? Ali pa rajši tako vprašajmo: Od kod so vendar sydneyski Slovenci prišli v Avstralijo?

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE, baje najbogatejša dežela na svetu, ima dolgá, da se komaj vidi iz njega. Samo obresti plačuje na leto 13 bilijonov dolarjev. Komu dolguje, komu plačuje obresti? Tega nismo brali, ne vemo. Najbrž Amerika sama ne ve. Bivši senator Frank Lovše ali

Lausche je izjavil, da je volil Nixona, ne Humphreya, čeprav je demokrat, ne republikanec. Ravno zadolženost Amerike je odločila Lovšetov glas. Kako bo Nixon potegnil svojo Ameriko iz dolga? Lovše sam ne ve, upanje pa očitno ima.

BIVŠI SENATOR LOVŠE, ki je izgubil senatorstvo v lanskih volitvah, je pred odhodom iz javnega življenja dal nekaj zanimivih izjav. Glede vojne v Vietnamu misli, da bodo pogajanja v Parizu kmalu končana. Konec bo ta, da bodo vlado v Saigonu sestavili komunisti in protikomunisti. Potem bodo komunisti one druge iz vlade izrinili in . . . Obsodil je ameriško vlado, da ničesar ne stori zoper opolzke filme in umazan tisk. Vrhovno sodišče skoraj vse dovoli, mladina pa gazi v lužah . . . Dodal je še, da takozvani "revni ljudje" v Ameriki žive v večjem izobliju kot bogataši v mnogih drugih deželah.

TANZANIJA, DRŽAVA V AFRIKI, je začela resno kulturno revolucijo, ki je naperjena zoper vso mogočo "navlako zapadnjakov". Ustanovile so se domače "Zelene straže", ki so vzele na piko poleg drugega tudi mini krila ondotnih žensk. Zahtevajo dostojno žensko nošo najprej v glavnem mestu, nato bodo čistili vso državo. Afričani, Indijci in drugi še nepokvarjeni narodi ne poznajo takih divtipov, kot je eden zapadnjaških. Otrok se je izgubil med ljudmi v veletrgovini in iskal mater. Nekdo ga vpraša: Zakaj se pa nisi držal materi za krilo? Ne morem doseči, je odgovoril fantiček.

DRAGIŠA CVETKOVIČ — ali še vemo, kdo je bil? Da je bil, pravimo zato, ker je nedavno v Parizu umrl, kjer je dolga leta živel kot begunec. Trideset let je zdaj od takrat, ko je kot ministrski predsednik v Jugoslaviji napravil sporazum s Hrvati in spravil v vlado dr. Mačka. Tudi je podpisal pakt s Hitlerjem, da bi Jugoslavijo obvaroval pred vojno. Oboje so mnogi hvalili in še hvalijo, oboje so mnogi obsojali in še obsojajo. Kdo vse prav ve? Vsekakor je mož vsaj ob smrti spet — spomina vreden.

VINKO BRUMEN v Argentini je v svoji razpravi NAŠE OBČESTVO (VREDNOTE, peta knjiga, 1968) zapisal tudi naslednje: "Pretirano se mi zdi razlikovanje med gospodarsko in politično emigracijo. In neprimerno s tem združeno poniževanje ekonomskih emigrantov. Kolikor je razlike, je

umestna le kot razlika v izvoru ali razlogih izselitve. Gotovo ti razlogi vplivajo tudi na poznejše življenje izseljenca. A zdomska Slovenija je le ena in kakor koli je nekdo vanjo stopil, ni potrebno ne nujno, da ga to ovira v opravljanju narodnega poslanstva, kolikor to pritiče zdomcu. Kar koli Slovenec, pa naj bo v domovini ali zdomstvu, napravi kulturno pozitivnega, je slovensko kulturno delo, je delo z narodom, iz naroda in za narod."

DR. TINE DEBELJAK v Argentini je v svojem eseju o Martinu Krpanu (VREDNOTE kot zgoraj) zapisal: "Med najnovejše sklepe Našega doma v San Justu, predmestju Buenos Airesa, pa spada odločitev, da bodo lepo novo dvorano okrasili z devetimi, meter visokimi lesenimi reliefi z motivi iz Martina Krpana, ki jih bo izdelal kipar Franca Ahčin. To bo pač — če pride do realizacije — največja in najmonumentalnejša umetniška obdelava Levstikovega motiva".

PRESAJANJE LAS na lepo plešastih glavah in buticah je menda najnovejša pobuda naprednega zdravilstva. Vse je že bilo na vrsti, od presajanja kože do presajanja srca, zares je čas, da se je pozornost ustavila pri laseh. Posebna dobrota pri presajanju las je v tem, da ne bo treba tujega darovalca. Plešec bo to darovanje opravil sam. Izdarovalca, kjer navadno tudi še plešču raste nekaj las, bodo izkopali lase s koreninami in jih presadili na "nerodovitna" mesta na vrhu glave in tako naprej. Nismo pa še brali, kaj bodo nasejali v razkopano območje las. Paziti bo treba na to oznako, pa tudi na znane plešče, da jih bomo po presaditvi las še spoznali. Med njimi je tudi ta, ki to tipka, in še neki drug znan "tipkar". Pozor ne bodočo podoba teh dveh in takih!

"KOTICKOV STRIČEK" v Ameriški domovini, ki je v resnici pisatelj Karel Mauser, je dobil od dečka pismo, ki pove, kako si je mali mož znal olupšati zelo pust dan: Našel sem knjigo o džungli. Bil sem lovec in lovil leve, krokodile in kače. — Striček odgovarja: "Pa se včasih res tako zgodi, da je dan od jutra do večera figo prida. Tudi jaz imam take dneve. Ti si naredil tisto, kar naredim navadno tudi jaz. Zbežim v knjigo. Mar ni lepo biti džungelski lovec? Človek zabi tegobe življenja in zaživi čisto nekaj posebnega. Marsikdaj se čudim, da ljudje večkrat ne gredo v knjige. Življenje v knjigi je vedno lepo in bogato. Boš videl, še marsikdaj ti bo prišlo, da z dnevom ne boš zadovoljen. Spomni se na knjigo, vzemi jo v roke, živci se ti bodo pomirili."

Misli, May, 1969

AMERIKANKE SI SAME ŠIVAJO obleke. Kupijo v trgovini blago in vse pripadajoče potreščine, nato sedejo k šivalnemu stroju. Tako ravnajo mlade in stare. Neka poročevalka je izračunala, da je takih Amerikank že nad 42 milijonov. Šivalnih strojev je v ameriških domovih že nad 32 milijonov, vsako leto pa kupijo nadaljnjih dva milijona. V letu 1968 so si Amerikanke same sešile 600 milijonov raznih oblek. Vsaka si jih dela po svojem okusu. Pravijo, da je ta reč postala že kar nalezljiva in se je oprijemljejo že šolarke.

"KER JE BIL DOLENJEC", namreč škof Baraga, je toliko zmogel. O tem je zapisal profesor Rajko Ložar v Ameriški domovini takole: Želeli bi, da bi se več bralo o Baragu kot znanstveniku-etnologu. Da je mogel ustvariti take reči kot sta slovnica in slovar Chipewa jezika, je treba iskati pojasnila v njegovem dunajskem šolanju in v dejstvu, da je bil Dolenjec, s čimer je dobil od narave izrazit čut za jezik in besedišče. Nedaleč od njegovega doma je bil rojen Franc Levstik, klasik slovenskega jezika, in Primož Trubar, ustanovitelj književne slovenščine. — Pozabil je g. Rajko omeniti še p. Stanka Škrabca.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

§ 7: Roman Cepuš; § 6: Jože Kavaš; § 5: Luka Schatter; § 4: Anton Pasič; § 3: Leopold Dejak, Stanko Ogrizek, Lojze Mihič, Ivan Horvat, Marija Trošič;

§ 2: Ivanka Pohlen, Andrej Zrim, Albin Drašček, Vinko Kobal, Jože Dekleva, Franc Mautner, Hilda Ljubesič, Ivan Hozjan, Jože Muc, Franc Žičkar, Ernest Rutar, Evgen Benc, Marko Zitterschlager, Milan Kavič, Franc Janežič, Zorka Kovarič, Ivan Legiša, Anton Cevc;

§ 1: Pavel Strgar, Janez Zust, Frank Bregantič, Jože Ferbežar, Tone Gabršek, Pavel Arhar, Ludvik Cerkvenik, Maria Spilar, Zdenka Novak, Marija Dobrinja, Franc Ban, Janez Primožič.

P. PODERŽAJ, INDIJA. — Franc Šveb \$ 10; več neimenovanih skupaj \$ 6; Ivanka Kariž \$ 2; J. Primožič in Danica McLachlan po \$ 1.

SLOMŠKOV SKLAD. — Ivan Legiša \$ 5; Neimenovan \$ 4.

Vsem iskrena hvala in Bog obilno povrni. Nadaljujmo.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

66 Gordon St., Paddington, N.S.W. 2021

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 18. maja (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef, Roseby & Thornley Sts)
ob 10:30

CANBERRA (Braddon) ob 6. zvečer.

Nedelja 25. maja (četrti) **BINKOŠTNA**:

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

Villawood (Gurney Rd.) ob 10:30

Nedelja 1. junija (prva):

Blacktown (stara cerkev) ob 10:30

Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Popoldne procesija v Manly

Nedelja 8. junija (druga):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

WOLLONGONG (St. Francis H.) ob 10:30 **dopoldne**

(To je IZJEMA, velja samo za to nedeljo!)

Popoldne procesija v Maryfields

Nedelja 15. junija (tretja):

Leichhardt (Sv. Jožef) ob 10:30

CANBERRA (Braddon) ob 6. zvečer

MOLITVE ZA DOMOVINO

Krožek Slomšek-Baraga zopet vabi k molitvi za domovino na **binkoštno nedeljo** po maši pri sv. Patricku. Obenem bo **šmarnična pobožnost**.

V domovini je šmarnična pobožnost v čast Kraljici majnika še prav tako v navadi kot nekdanj. Tukaj vsaj skupne ne moremo imeti, razen kako nedeljo.

Krožek Slomšek-Baraga vabi, da jo opravimo na binkoštno nedeljo kar mogoče tesno "**v občestvu združeni**" z verniki doma.

DVE TELOVSKI PROCESIJI

Praznik sv. Rešnjega Telesa bo v četrtek 5. junija. Ena télovska procesija bo v nedeljo poprej, a druga v nedeljo po prazniku.

MANLY, v nedeljo 1. junija, za vso našo nadškofijo. Začetek ob 2:30 **popoldne**. Zbirališče kot po navadi na Vivian ulici. **Narodne noše vabljene**.

Bo samo procesija, **maše ne**. Nedeljsko dolžnost treba opraviti kjerkoli dopoldne.

CAMBLETOWN, za Slovence posebej. — Maršikateremu rojaku tu se je že večkrat stožilo po lepih télovskih procesijah v domovini. Zato bomo letos imeli sydneyški Slovenci še lastno procesijo — v **nedeljo 8. junija**. Ob 2:30 **pop.** bo sv. maša, po njej procesija s 4 blagoslovi kot je navada doma.

Vršilo se bo vse na **zemljišču oo. frančiškanov v "Maryfields"** blizu Cambletowna. Pel bo naš mešani pevski zbor. **Narodne noše** vabljene in tudi deklince v belih oblekah za trošenje cvetja pred Najsvetejšim.

Kdor bo moral z vlakom, naj vzame na znanje: prvi vlak, ki pride v poštev, odpelje iz Centrale ob 11:56 in pride v Cambletown ob 1:16. — Drugi: iz Centrale ob 12:56 in dospje ob 2:16. V Cambletownu treba vzeti taxi ali **Camden avtobus** za tisti dve miljii do pozorišča procesije, ki je v smeri Camden Rd.

O vsem bo spregovoril še "Rafael", ki ga boste dobili konec maja. — **P. Valerijan**.

ZA CERKEV IN SESTRSKO HIŠO

P. Valerijan

Poglejmo spet malo v Merrylands, po naše: **VESELOVO!** Od prejšnje številke MISLI do konca aprila smo prejeli za cerkev in hišo tam 140 posameznih darov. Skupna vsota je \$ 930.

Odkar se je začela naša zbirka za ta namen, še noben mesec ni bil tako "bogat". Temu primeroma je naša hvaležnost Bogu in dobrotnikom. Imamo nov dokaz, da se rojaki strinjate z našo izbiro in ste zadovoljni z nakupom cerkve in hiše v VESELOVEM.

V tem mesecu zbrana vsota in kar je v skladu od prej je zelo dobrodošla in bo porabljena za popravila in predelave, ki so potrebne pri obeh poslopih, preden jih začnemo uporabljati. Nadalje pa moramo imeti pred očmi odplačevanje dolga in zbirati moramo kar naprej. **Prvo odplačilo bo treba odšteti že v septembru**.

Kupna pogodba je završena, ključne imamo, Prejšnji lastniki bodo cerkev **deloma** še uporabljali nekaj mesecev, hiša je samo naša. Dva dni v tednu (sreda in sobota) sta nam cela na razpolaganje za popravila, barvanje itd. več ostalih dni pa po nekaj ur. Nedelje so tudi že "naše" od 11. do večera.

Kako se bomo lotili dela, bo povedala prihodnja številka MISLI. Imena darovalcev in vsote darov bo navedel cerkveni list RAFAEL v svojem naslednjem izdanju. Tu samo še enkrat: BOG POVRNI!

SMRTNI ANGEL V N.S.W.

Ni navada, da bi v enem samem mesecu morali poročati kar o 5 novih grobovih. V pričujoči številki MISLI je prišlo do tega. Deloma tudi zato, ker obvestil nismo pravočasno prejeli.

† Stanko Kenda

Umrl je 27. marca v Goulburn Base Hospitalu. Vzrok smrti: možganska kap. Pogrebna maša je bila 10. aprila v Summerhillu, od tam smo pospremili rajnika na pokopališče Rookwood.

Pokojni Stanko je doživel 48 let. Rojen je bil v Drežnici. A Avstralijo je prišel leta 1951. Že po nekaj mesecih je dobil službo pri železnici v Goulburnu, NSW. V tej službi je ostal do smrti. Proste dni je rad preživel pri prijatelju Ludviku Lovrenčiču v Summerhillu, sydneyskem predmestju. Prijatelj mu je tudi oskrbel lep pogreb ter obvestil Stankove vaščane in druge znance.

V domovini žalujejo za Stankom starši in dve sestri. Bil je z njimi v stalnih pismenih zvezah in tudi pomoč jim je pošiljal. Izrekamo jim sožalje, rajniku prosimo večni mir.

† Peter Pavel Berginc

V sredo po veliki noči smo v cerkvi sv. Jožefa v Enfieldu opravili pogrebne molitve ob drobnih krsti. V njej je ležal komaj osem dni stari sinček Petra in Cvetke Berginc iz Enfielda. Ko o tem rajniku nimamo kaj povedati, naj poudarimo razliko med molitvami ob krstah odraslih in otročičev. To niso prošnje molitve za rajnika, so samo veseli psalmi, ki hvalijo Boga, da je že pridružil nedolžno dušo otročiča nebeškimi zborom zveličanih.

V tej misli je tudi vsa tolažba staršema, ki seveda po človeško žalujeta za tako zgodaj izgubljenim detetom. Čutimo z njima.

† Ivan Šepetauc

V kraju Tumbi Umbi blizu Gosforda je na veliki petek s Kristusom umrl pred leti zelo znan naš rojak, ker je večkrat pisal za MISLI — Ivan Šepetauc. V ameriškem listu Ave Maria je objavljaval povesti. Doma je bil od Sotle. V Avstralijo je prišel z veliko družino že pred blizu 20 leti. Zadnje čase je živel kot vdovec pri sinu Ivanu ml. v omenjenem kraju in veliko pomagal Hrvatom pri ustanavljanju njihovega verskega središča tam. Bolehal je bolj ali manj že nekaj let. Več mesecev je prebil v bolnici v Randwicku. Srce mu je zastalo od splošne oslabelosti. Dočakal je nekaj nad 70 let. Bil je globoko veren mož in si rad oblekel kot zvest tretjerednik franciškansko haljo. Pogreb je bil na velikonočni ponedeljek na pokopališče v Wamberalu. Vse obrede ja opravil hrvaški duhovnik p. Rok. Izmed Slovencev se je pogreba udeležilo le nekaj iz neposredne bližine, do oddaljenih — morda zaradi praznikov — glas ni prišel pravočasno. Naj blagi rajnik uživa večni mir pri Bogu, ki si ga je brez dvoma zares zaslužil!

† Valentin Bavdaš

Dne 24. marca je v Regents Parku, Sydney, umrl ta 30letni rojak. Rojen je bil v vasi Hoje ob Soči. V Avstraliji je živel od leta 1952. V domovini mu živita oče in mati, v Sydneyu brat Ciril in sestra Alda. Maša, zadušnica je bila v Paddingtonu 24. aprila, pogreb je bil na pokopališče Field of Mars, Ryde.

† Nikolaj Petek

Umrl je 28. aprila v predmestju Arncliffe, Rosslyn Private Hospital. Bolehal je že dolgo in zaman iskal zdravja v bolnišnici. Dočakal je le 42 let, zadnjih 11 v Avstraliji. Luč sveta je zagledal v Rušah v dravski dolini. Zapušča ženo Marijo, hčerko Mileno in sina Stanka, ki je šele nedavno prispel iz domovine, enajstleten, pa našel očeta že resno bolnega. — Maša zadušnica je bila 1. maja v Arncliffeu, pogreb se je vršil, na pokopališče v Botany.

Vidimo, da je imel smrtni angel te tedne dosti dela med našimi rojaki. Vključujmo njihove duše v svoje molitve!

VIDOVANJE str. 151

NEW SOUTH WALES

Green Valley. — Tudi jaz sem vnet bralec slovenskega lista MISLI in ga vedno težko pričakujem. Mesec se mi zdi kar predolg, ko je treba čakati na naslednjo številko. Je res marsikaj prav zanimivega notri. Spodbuja nas tudi za spoznavanje ljudi okoli nas, naj že bodo Avstranci ali novejši priseljenci raznih narodnosti, posebej pa še lastnih rojakov. Jaz se skušam ravnati po teh navodilih, kadar ravno nanese čas. Pa to je manj zanimivo kot sedeti doma in čitati list ali knjigo. Dostikrat me ljudje zelo razočarajo. Ljudje se preveč postavljajo s svojimi lepimi hišami in avtomobili. Res vidim marsikje vse urejeno v smislu današnje modernizacije. Nič nisem nevoščljiv, ne gre mi pa ne v glavo ne v srce, da se mnogi tako postavljajo s svojima dvema in dajo meni razumeti, da ne odobravajo mojih sedem. To ni za boljše sloje, take opazke slišim večkrat. Sem bil na obisku nekje in je prišel še izobražen "gospod" na obisk, ki se sicer pozna, pa ni hotel niti govoriti z menoj. Le nekaj besed, pa še to po sili. Pišejo in tožijo, da komunisti doma uničujejo Janezke in Francke, da je komaj komu podobno. Kdo jih pa uničuje tukaj? Tisti, ki hočejo biti "nobl" in nimajo lepe besede za mojih sedem. Nič za to, moja kri bo pa le še nekaj delj kipela na svetu. Seveda bomo s časom vsi po vrsti preminuli, pa dokler smo še tu, smo lahko prijatelji in se pozdravljamo med seboj kot se spodobi izobraženim ljudem. Ni treba, da bi se medsebojno zafrkovali. Pozdrav vsem! — **Jože Kostevc.**

Concord. — Samo tri poslovenjenja sem dobil na zadnjic zadano angleško nalogo o Ezavu in žagi. Nisem mislil, da bo tako malo zanimanja. Morebiti bo še kaj prišlo, pa p. urednik pravi, da moram do 5. maja napisati, kar mislim. Mora že tako biti. Prvi se je oglasil Polde Vellišček iz Glebe in zraven poslal svojo uganko, ki je pa ne razumem. Prestava Ezava v slovenščino se mu je slabo obnesla, zato ne bom tu objavljal. Vendar sem vesel, da se je pozanimal. Drugi je bil Mario (škoda, da ni Marijan) Kostevc. Njemu se je bolj posrečilo. P. urednik pravi, da bo njegova prestava v Kotičku, pa jo poiščite. Na tretjem mestu se je oglasil "Nekdo", ki se ni podpisal. Pač pa je p. urednik

ku telefoniral in povedal, kdo je. Zraven je naročil, da meni ne sme imena povedati. Tu sledi njegova prestava, ampak knjige mu jaz ne bom dajal, naj se pod nosom obriše, če ne smem vedeti, kdo je. Naredil je tako: Ezav Wood je žagal drva. Zakaj bi on ne žagal drv, a? O, kakšna drva je žagal Wood! Nekoč ob koncu tedna je Ezav Wood gledal žago, ki je žagala drva. Od vseh žag za drva, kar jih je Wood kdaj videl, ni nikoli videl žage za drva, ki bi žagala drva, kot tista žaga, ki jo je Wood (takrat) videl. — Tako torej je napisal Nekdo. Zdi se mi dobro in tudi p. urednik pravi, da bi sam ne znal bolje. Ampak knjigo dobi Marijan Kostovc. Njen naslov je: IGNACIJ KNOBLEHAR. Čestitam, Marijan, pa nam kaj napiši kdaj, kaj se v knjigi bere! — **Pepe Metulj.**

Canberra. — Kaj takega pa še ne, zato pa zdaj je. Eno slovensko glasilo več v Avstraliji! Moram pa hitro povedati, da ne za vse rojake, v glavnem samo za društvo in njegove člane v Canberri. Pardon, tudi za članice in zanje še posebej. Glasilo je ime PAVLIHA, pa pravi, da ne misli samo zabavati, zabavljati pa še najmanj. Glasilo je izšlo za prvo četrtletje letos, enkrat v juliju bomo menda dobili drugo številko. Urednik Franci Bresnik ima očividni namen, da bo starega navihanega Pavliho izšolal, da bo znal govoriti kulturni jezik, in morda se mu posreči, da bo še kakšno prav modro od sebe dal. To smo videli in brali, da o našem društvu zna že kar prvi dan čisto pametno govoriti. Tudi navdušuje nas. Želimo mu mnogo uspeha, posebno pa to, da bi se vsi tukajšnji rojaki na pamet naučili vse, kar se v Pavlihu bere. Tudi tisto od Hieronima: Micka obrača, Bog obrne! — Lep pozdrav Pavlihu in pavlihovcem! — **Nepod Pisan.**

Sydney. — Prav lepa hvala prijateljici Marceli Bole za pismo, ki ga je poslala Kotičkarjem v prejšnji številki. Bom tudi jaz nekaj podobnega napisala, je prav tako iz mojih otroških let. Ta pesem ima jako lepo melodijo in seveda zbudi veliko smeha med poslušalci. Žal, not ne znam zapisati, naj bo kar brez njih. Obenem naj tudi kar tu sporočim svoje pozdrave vsem znanim po Avstraliji, ko odhajam v Ameriko na obisk k sestri. Upam, da se kmalu spet vidimo. — **Ivanka Kariz.**

Po cesti prihaja popotnik,
prihaja iz daljnih krajin.
Pred krčmo ga ustavijo pivci:
"Prisedi med nas, dragi sin!

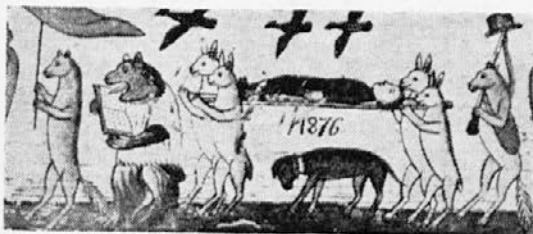
"Prisedi in kaj nam povedi,
od kje si, od kod si prišel,
kako kaj po svetu si hodil
in kaj vse si tam doživel."

"Prihajam iz čudne dežele,
nobena ji naša ni par.
Saj vem, da ne boste verjeli,
dejali mi boste — slepar!

Berači odeti so v svilo,
s klobasami vezan je plot.
S poticami krite so strehe,
z denarjem posuta je pot.

Kokoši in ptice pa jajca
že kuhana v gnezdu nesó,
valijo pečene se piške,
imajo že slano mesó.

Na pragu je koza sedela,
je opica znesla citron.
Klavir nam je krava igrala,
na veji se gugal je slon.

So zajci streljali na lovca,
ga častno k pogrebu nesó.
Lisica jih vodi z banderom
in medved pokopal ga bo.

Na ledu svet kuha si hrano,
led z vročim plamenom gori.
Saj vem, da ne boste verjeli,
da vse to se tamkaj godi."

PRIPOMBA: Namesto pogrešane melodije so MISLI priložile sliko s stare panjske skončnice iz Slovenije. — Ur.

Misli, May, 1969

Brisbane. — Prav je povedal tukajšnji rojak J. Primožič, da premalo poročamo o našem društvenem delu v list MISLI. Imamo sicer svoje domače glasilo GLAS PLANINKE, ki je pred veliko nočjo izšel za prve tri mesece v tem letu. Marsikaj je v njem, kar bi bilo zanimivo tudi za rojake v drugih krajih. Za lepo urejevanje glasila gre priznanje predsedniku Mirku Cudermanu in njegovim sodelavcem. Iz glasila izvemo, da je dosti delavnosti v naši organizaciji, čudno se pa bere, kar piše tajnik, da je komaj vsak tretji tukajšnji rojak član društva Rojaki, zakaj tako? Iz glasila vidimo, da društvo nudi veliko naši skupnosti, knjižnico, šahovski turnir, zabavne in kulturne prireditve in mnoge dobre nasvete. Zadnje čase tudi slišimo, da se pripravlja dramatični nastop, ki pa v glasilu še ni bil omenjen. Če se to uresniči, bo za nas res nekaj posebnega. Za sedaj lep pozdrav vsem! — Poročevalec.

ČESTITKE UGLEDNEMU ROJAKU

Naš rojak Stanko Aster-Stater, nekdanj Filipčič, doma iz Tater, ki živi z družino že dolgo vrsto let v Blacktownu, NSW, je bil dne 3. maja na seji D.L.P. (Democratic Labor Party) izglasovan za kandidata te stranke pri prihodnjih federalnih volitvah v letošnjem novembru.

Nastopal bo torej kot kandidat D.L.P. za blacktownski elektorat, ki se po novi preuredbi zdaj imenuje Chifley Federal Electorate.

To je vsekakor lepo priznanje zmožnostim našega rojaka in čast za Slovence v tej deželi sploh. Upajmo, da se bo naš kandidat dobro odrezal s svojimi nastopi v volilni kampanji, še bolj pa kot izvoljen zastopnik svoje stranke nekoč v Canberri — v federalnem parlamentu.

Naj pripomnimo, da smo načelno proti spreminjanju družinskih imen med rojaki, vendar radi priznavamo, da bi rojak Stanko pod svojim prvotnim imenom težko prišel do politične kandidature. Je že tako, da ga neslovenska usta težko izgovarjajo in neslovenskim ušesom ne zveni prijetno. Hočeš nočeš, tudi mož s takim imenom neslovenskim ljudem ni sprejemljiv. — Ur.

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. PRISTNO STAJSKO BUČNO OLJE najboljše kakovosti lahko dobite:
- a) v Sydneyu pri g. R. Olipu, 65 Concur St., Woollahra, N.S.W.
 - b) v Brisbanu pri g. J. Primožiču, 39 Dickenson St., Carina, Qld.

KO BOSTE NAŠE CENE PRIMERJALI S CENAMI DRUGIH FIRM, BOSTE PRAV HITRO UGOTOVILI, DA SO NAŠE CENE NAJUGODNEJŠE. TOREJ ZAKAJ NE NAROČATI BUČNO OLJE PRI NAS?

2. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Preskrbimo pravilne prevode dokumentov. Pri nas lahko naročite vozne karte vseh vrst.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC.: Mrs. M. PERSIC, 704 Inkerman Rd. Caulfield, VIC. Tel. 50-5391.

SLOVENCI V SYDNEYU

V A Š R O J A K

REGISTRIRAN TAX AGENT

vam lahko pripravi

"INCOME TAX RETURN"

Posvetujte se z ekspertom,
prihranite si denar.

Vergilij FERFOLJA, tel. 82-4737

PLANICA: Nova skakalnica

TURISTIČNA AGENCIJA

“PUTNIK”

245 Gertrude St., Fitzroy, Vic. 3065 — Lastnik: PAUL NIKOLICH

Priporočamo se za potovanja v Slovenijo po najnižjih cenah. Urejujemo vse potniške zadeve: potne liste, vize in druge dokumente.

Pripravljamo za vsak mesec skupinska potovanja v Slovenijo in druge kraje v Jugoslaviji

Pišite, telefonirajte ali pridite osebno.

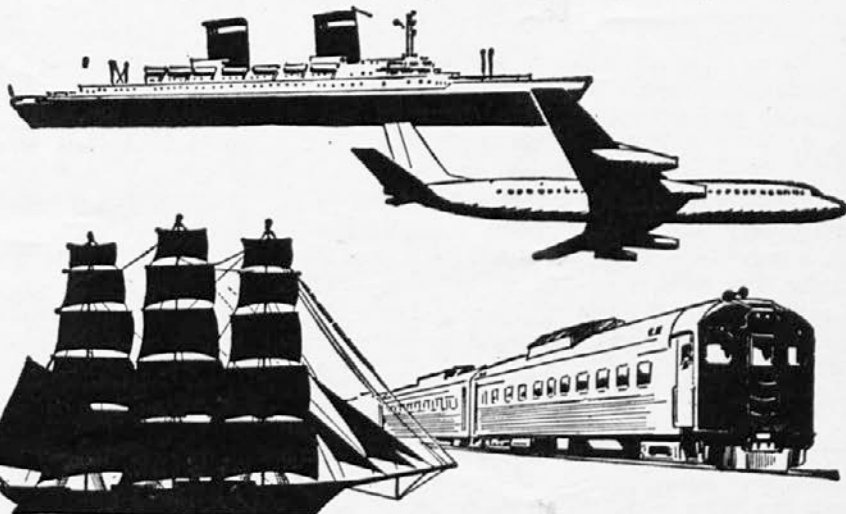
Priporočite nas svojim prijateljem.

Ako živite daleč od nas, vam vse uredimo po pošti.

PUTNIK ima zvezo z vsemi kraji v Jugoslaviji.

PUTNIK je edina samostojna agencija v Avstraliji.

Odrpito imamo vsak dan od 9. dop. do 6. pop. Ob sobotah od 9. do 12, ob nedeljah od 10. dop. do 2. pop.

URADNIKI: Mr. P. Nikolich, Miss Nada Nakovoj, Miss L. Koren, Mr. R. Manevski.

Informacije po telefonu 419-1584.
Po urah 415-978 ali 44-6733.

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 Gertrude Street

Fitzroy, Melbourne, Vic.

(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje fotografij vseh vrst.

Nevestam posojamo brezplačno nove poročne obleke.

Odrpito vsak dan od 9. do 1. in od 3. do 6. ure pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9.-7.

Dogovorite se za čas preko telefona: 41-5978. Izven ur: 44-6733

Lastnik: P. NIKOLICH

NA NOVI SKAKALNICI

V PLANICI

Ko so v preteklem marcu prvi poskusi na novi skakalnici dokazali, da je skakalnica brezhibna, so začeli prihajati na tekme iz domovine in tujine.

Domačinov je bilo 12. Pridružilo se jim je 12 iz Češkoslovaške, 3 iz Norveške, 5 iz NDR, 3 iz SZ, 6 iz Avstrije, 3 iz Poljske, 3 iz Švice, 2 iz Madžarske, 1 iz ZDA in po dva iz ZRN in Italije. Manjkali po Švedi, Finci in Japonci, ki so se izgovorili s tem, da njihovi tekmovalci še niso pripravljene za nastop na velikanki.

Že po poskusnih skokih slovenskih tekmovalcev je bilo jasno, da bodo na velikanki na samem tekmovanju dosegali nove rekorde. Tekmovalci so vsak dan tekmovanja izvedli po tri skoke, od katerih sta dva najboljša štela za končno oceno. Prvi dan je 12 skakalcev premagalo znamko stare velikanke v Planici (130 m), dosežen je bil nov svetovni rekord, ki ga je postavil Norvežan Wirkola s 156 m, ki je za dva metra izboljša rekord Avstrijca Bahlerja, doseženega pred dvema letoma na Norveškem.

Med Slovenci je bil ta dan najuspešnejši Štefančič. S skokom 126 m se je uvrstil na 11. mesto. V soboto 22. marca je spet padel svetovni rekord. Olimpijski zmagovalec Raška ga je v odličnem slogu pomaknil na 164 metrov, Slovenec Dolhar je bil ta dan najboljši s skokom 136 m, zasedel je 15. mesto. Prvo mesto pa ta dan ni pripadlo rekorderju Rašku, ampak Wirkolu, ki je bil izredno dober v treh skokih — najdaljši 162 metrov.

Svetovni rekord se je zadnji dan tekmovanja spet premaknil višje: Wolf (NDR) je v zadnji seriji skokov bil med zadnjimi tekmovalci. Gledalci so že mislili, da bo Raška obdržal naslov rekorderja. Toda Wolf je znan kot lovec na daljave in se mu je posrečilo skočiti 165 m. Wirkola je zadnji dan skočil 162 m, vendar se je v skupni oceni moral zadovoljiti z drugim mestom za Raško, svetovni rekorder Wolf pa je bil tretji.

Štefančič je bil v skupni oceni 13., zadnji dan je dvakrat izboljšal Šlibarjev rekord, najprej na

P O Z O R ! P O Z O R !

Preden kupite poltrone, divane ali "couche", pridite k nam ogledati si kvaliteto in nizke cene.

Izdelujemo jih sami, zato so naše cene za 50% odstotkov nižje kot drugod.

V I K T O R S T O L F A

562 High Street, Thornbury, Vic. 3071

Tel. 44-7380

Seveda se bomo pomenili po slovensko

S L O V E N S K I M I Z A R

JANEZ GODINA

28 Taylor Rd., Albion Park, NSW 2527

TEL.: Albion Park 209

se priporoča za vsa mizarska in tesarska dela pri gradnji novih hiš. Tudi oskrbi popravila pri starih hišah.

Cene zares nizke. Vsa dela garantirana.

147 m, nato pa še na 150 m. Dolhar je bil 19. (najdaljši skok 136), Mesec 24. (143), Pudgar 32. (127), Zajc 33. (138), Eržen 34. (132). Pečar 37 (122), Smolej 38. (127), Jurman 43. (126), Giacomelli 45. (105), Nahtigal 46. (103). Zadnji je bil Prelovšek, ki pa je po prvem soku s 111 m padel in ni več nastopal po zdravniškem nasvetu.

Polete v Planici je snemala za televizijo v barvah ameriška družba ABC; filmske vesti iz Beograda so posnele za tujino 12 minutni žurnal v barvah. Razen Planice bodo v žurnalu še turistični motivi iz Bohinja in tekma v alpskem smučanju za svetovni pokal na alpskem smučanju za svetovni pokal na Vitrancu. Planškim tekmam so milijoni ljudi v Evropi mogli kar doma slediti po televizijskem prenosu.

S.B.

SLOVENSKE PLOŠČE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INSTRUMENTI

UNIVERSAL RECORD CO.

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC. 3065

Tram 88, 89, 90 iz Bourke St. do postaje 13.

Kataloge in naročbe pošiljamo s pošto
POSLUŠAJTE NAŠO RADIJSKO EMISIJO
ob ponedeljkih 9.07 zvečer na 3 XY — Mel-
bourne, val 1420.

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

PRIMBEE AUTO SMASH

Lastnika

SLAVKO IN MILENA VAVPOTIČ

Priporočata se rojakom v Wollongongu
in okolici za popravila avtomobilskih karo-
serij.

Vsa popravila solidna in po zmernih cenah
Vozila so lahko zavarovana ali nezavarovana

2 Shellharbour Rd., Primbee, N.S.W.

TEL.: 42 — 784

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIZEK

"GRANVILLE SMASH REPAIR"

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico
ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

"Berem, da veliko trgovsko podjetje še vedno
išče blagajnike."

"Že spet? Saj so komaj pred nekaj meseci
nastavili novega."

"Da, saj prav tistega iščejo."

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG LTD.

TONE IN REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne
izdelke: kranjske klobase, ogrske salame,
slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.
Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje
prijatelje!

ELEKTRIČNI KONTRACTOR

ANGEL BATIČ

54 Payton St., Canley Vale, NSW.

se priporoča za vse hišne, industrijske in
trgovske električne inštalacije

Prav lahko sprejema popravila vseh
električnih gospodinjskih in drugih strojev:
likalnikov, grelcev, ventilatorjev, hladilnikov
in podobno.

Vsako delo opravljeno v zadovoljstvo
in po zmernih cenah.

TELEFON: 72 — 7335

GLAVNI AGENT ZA FIRMO "PUTNIK"

OLYMPIC EXPRESS

110 A Bathurst St., Sydney, 2000

Tel: 61-7121 ali 26-2191

PODRUŽNICA:

253 Elizabeth St., Sydney

Tel: 26-1134

★ Urejuje rezervacije za potovanje po
morju in zraku

★ Nudi možnost dolgoročnega odplače-
vanja na nizek depozit

★ Izpolnjuje obrazce za sklepanje zaka-
na, razne prošnje in tako dalje.

★ Ima na ponudbo zastopnika, ki vas
lahko obišče in vam pomaga v raznih pro-
blemih.

OBRACAJTE SE NA NAS!

"Tovarišice, tovariši! Če vsega, česar nismo
mogli lani, ne bomo dokončali letos, bomo v pri-
hodnjem letu lahko upali, da bo naslednje leto
odprlo lepa izhodišča za realizacijo naših načrtov
v bodočih letih . . ." (Pavliha)

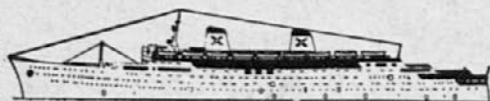
"Tisti v tovarnah imajo gospodarski zbor, do-
ktorji socialno-zdravstveni zbor, učitelji kulturno-
prosvetni zbor, kaj pa imajo kmetje?" — "Imajo
pa cerkveni pevski zbor". (Pavliha)

NAJCENEJŠE POTOVANJE

Z ladjo: MELBOURNE — GENOVA
(izven sezone) \$ 350.00

Z letalom: skupine AVSTRALIJA — RIM
— AVSTRALIJA \$ 781.00

Z letalom: skupine AVSTRALIJA —
LJUBLJANA — AVSTRALIJA \$ 798.90

SREDI APRILA 1969

polet okoli sveta preko Amerike od \$ 783
naprej

Videli bomo: Wellington — Tahiti —
Balboa-Cristobal (Panama) — NEW YORK
— Southampton — Rotterdam — Bremenha-
ven — London — Belgijo — Luxemburg —
Italijo — Švico — Avstrijo — Nemčijo —
Francijo.

Za podrobne informacije in tiskovine:

A L M A POTNIŠKO PODJETJE

330 Little Collins Street (vokal Elizabeth St.,
Melbourne 3000. Telefon: 63-4001 & 63-4002